

אוצרות התורה

הרב מרדכי יפת יהודה שורעבי

ה' בתמוז תשפ"ו | שבת קודש | גליון 206

פרשת חקת

סגן דג"צ חכם בעידן שמואלי שליט"א

"קח את המטה והקהל את העדה...
ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם"

משולחן המלך

עמוד 3

זוהר על הפרשה

עמוד 8

שרפי קודש

עמוד 10

ההלכה היומית

עמוד 12

שאלות מבית הדין

עמוד 12

מדור הילדים

עמוד 14

דרכי הרשב"י

עמוד 15

זמני השבת הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	ציצה	ר"ת
19:21	19:46	20:23	21:19
19:34	19:54	20:25	21:21
19:30	19:50	20:21	21:17
19:30	19:50	20:21	21:17

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדריקא

יום ראשון - ר' תמוז

ו. רבי חיים די לה רוזה, מח"ס תורת חכם | רבי ברוך פרענקל, מח"ס ברוך טעם, תקפ"א

יום שני - ז' תמוז

ז. רבי רפאל יצחק ישראל, מח"ס בית חיון | רבי אליהו סלימאן מני מחברון, מח"ס תנא דבי אליהו, תרנ"ט | רבי שמחה בונם אלטר האדמו"ר מגור, תשנ"ב

יום שלישי - ח' תמוז

ח. רבי חיים משאש, מח"ס נשמות חיים | רבי שלמה בן יהודה הכהן, מח"ס יפה שעה | רבי אליהו סלימאן מני מחברון, מח"ס מעיל אליהו, תרנ"ט | רבי מאיר מדו"קוב, מח"ס אמרי נועם, תרל"ב | רבי יחזקאל דאום רב רמת מגשימים, תשנ"ג | רבי שלמה אליאך אבי האסורים הראשון | רבי אברהם הכהן ראטה, מראשי העדה החרדית, תשנ"ה | רבי אשר ישעיה רוזנבוים, האדמו"ר מגדבורנה חדרה, תשע"ב

יום רביעי - ט' תמוז

ט. רבי יקותיאל יהודה בן רבי צבי, זצוק"ל מצאנז קלויזנבורג | רבי זלמן סורצקין, מח"ס אזנים לתורה, תשכ"ו | רבי משה חבדוני ר"י חבורן, מח"ס משאת משה, תשל"ה | רבי דוד תחתון חדוק, מח"ס דגן בחורים, תרפ"ו | רבי דוד ליפשיץ נשיא עזרת תורה אמריה, תשנ"ג | רבי יוסף שלמה דיין, מהמקובלים הנסתרים, תשמ"ה

יום חמישי - י' תמוז

י. רבי ישראל יעקב אלגוזי, מח"ס ארעא דרבנן, תקט"ז | רבי מאיר מלול רב ברצלונה

יום שישי - י"א תמוז

יא. רבי עטייה חורי מחכמי ג'רבה, מח"ס נטע רבעי תשל"ב | רבי צבי הירש מוידויטשוב, מח"ס צבי לצדיק, תקצ"א | רבי משה מימון זצ"ל מדייני גאבס, מח"ס ישיר משה

יום שבת - י"ב תמוז

יב. רבי יעקב ב"ד אשר בעל הטורים, ה' אלפים ק"ח, בקור בספרד | רבי אברהם דוויק הכהן קאלוסי חכם באשי באר"צ | רבי אהרן בן חיים | הרב אליהו ברוך קמאי, ישיבת מיר תרע"ז. | רבי נסים בנימין מרדכי אלישע בן הרב יש"א ברכה | רבי אליהו יוסף דיבלין, מח"ס אלהי יוסף

מופדות המייש"ר

פדיון נפש

ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור הנעדר מדי יום ע"י מיר"ר גדול המקובלים

שלוחה 3 א כואטסאפ

לעריכת אוברות

באמצעות צהר"ים של אברכי ירבעי הישיבה כולל סעודת ודברי תורה וקדושים כולל תעודת שישלח אליהם

שלוחה 7 א כואטסאפ

הידור מצווה

הצרכות לספרי תורה, תפילין ועבודות כפריות של מיר"ר שליט"א וכן כל ספרי מיר"ר

שלוחה 5

תיקון נפטרים

ע"י מניין אברכים באופן פרטי ליקחוד ללא שניות טיפוסים

שלוחה 7

קביעת פגישה למור

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6
הציבור מתבקש בכל לשון של בקשה לא להגיע ללא קביעת תור מראש

כולל לאברכים מצוינים החזקת אברך ללימוד התורה הקדושה להצלחתן

בית הכנסת זמני תפילות ושירי תורה שואל את הבט או היכנס לאחר הישיבה

מכון להוצאת ספרים
נינו להקדוש לעצ

תהלים לילדים
להזכרת שמות בלימוד התהלים
לילדים שלוחה 8

חלקת ספרי האור הזמני
ללא עלות שלוחה 4

לקבלת ההלכה והזמנית כ-2 דק' של הלכות יש לעלוף בקשה בדואר

בית הוראה שאלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2

ישיבת גדולה לכתובים תפירת התורה שלוחה 9

הכל בטלפון אחד:

03-55-20004

מחנה הרב בניה שמואל מיר"ר

03-55200004 | www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4 בת-ים

טל'פון וואצאפ 054-4776356 | קו שמיעת שיעורים: 073-371829

טל'פון וואצאפ 054-4776356
054-655-4554

משולחן המלך

פנינים מסרים ומעשיות השווים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נדי הי"ד

טומאת מת, העגל טמא אותם, ועכשיו צריך להטרה לגמרי, לעקור את שרש הטמאה על ידי מצות 'פרה אדמה'. זה זכות.

תהליך הקדושה

'פרה אדמה', זה שרש הטהרה של עם ישראל והיו עושים אותם בטהרה משלמת. כי הם חטאו בעגל, והיו טמאים, 'תבוא האם ותקנה צואת בנה' (תנחומא חוקת ח') שזה העגל שעכשיו צריך לנקות.

היו מפרישין אותו את הכהן השורף את הפרה, שבעת ימים קדם שרפת הפרה, כמו כהן גדול ביום כפור, היה 'לשכת האבן', שכל הכלים שם עשויים מאבן ולא מקבלים טמאה, וכל שבעת הימים הכהן היה בלשכת האבן, היו מזין עליו מאפר פרה אדמה כל יום, מעקר הדין מספיק רק שלישי ושיביעי, ומעלה יתרה עשו בה (משנה פרה ג', א').

המדריך לבית היהודי

לכן, כל פעם שמתחילים טהרה וקדשה, יתחיל בהכי טוב, יעשה כמה שהוא יכול. למשל: אדם רוצה ש'הבית שלו' יהיה משכן לתורה, יעשה הכי טוב. יבדוק מה הוא מביא לבית... מה הוא מכניס לבית... לא מכשירים טמאים, לא אינטרנט, לא צרות. מה הוא רוצה שיהיה אתו אחר כך? מה יהיה עם הילדים שלו? מה יהיה? לכן צריך להזהר. הבית צריך להיות קדוש! יכניס לבית 'זהר', תורה, לימוד, שיעורי תורה, לא אינטרנט, לא מכשירים טמאים, כי כל הילדים הולכים אחר כך לאיבוד, שה' יעזור. זה בית, זה התחלה, וזה צריך להיות הכי טהור.

אדם שמתחנך, צריך ללמוד טוב טוב הלכות, איך להיות בקדשה ובטהרה, ואז הכל מתקדש. העיקר של הטהרה זה לימוד התורה, שמטהר.

כשאדם לומד תורה והוא נמצא בשיעורי תורה, יש מדריך, והמדריך אומר לו: "זה תעשה, זה אל תעשה", ואז האדם מצטיין.

הטעם למצוות פרה אדמה

רש"י כותב בתחילת הפרשה (במדבר י"ט, ב'), 'ולפי שהשטן ואומות העולם מצערים את עם ישראל, מה המצווה הזאת? לכן הוא אומר, 'חוקת התורה', חוקה חקקתי, גזירה גזרתי, ואין לך רשות להרהר אחריה, זה הכל.

אבל בהמשך הפסוקים, רש"י כותב טעם מצד פרה אדמה, "ויקחו אליך", יקחו משלהם - מממונם. מה הפרוש?

יום דנים אותם ואומרים להם, "משה מלך ונביא, אהרן כהן גדול, התורה נתנה לנו מן השמים" (בבא בתרא ע"ד ע"א). זה דבר פלא פלאות, אין שום משוא פנים למרות שזה גדול דור ובקי בכל התורה, אך אין משוא פנים. איזה מחזה זה היה.

האדמה צועקת, מדברת אליהם, ורודפת אחריהם, "תעמוד במקום שלך!" שולחת לו כזאת מצודה, חבל, וקושרת אותו ולוקחת אותו בפנים. איזו בעיה זו הייתה. ההוא רץ ופתאום תופס לו את הרגל, מה יעשה? "אנה מפניך אברח" (תהילים קל"ט, ו'), זה לא צחוק, איזו בושה גדולה.

עונג שבת

לעקור את הטמאה על ידי הטהרה

ועכשיו הגענו לפרשת 'חקת', פרשת 'פרה אדמה' "זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר... ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על" (במדבר י"ט, א'-ב').

רבתינו אמרו, מצות פרה נתנה לישראל להראות להם שהקדוש ברוך הוא מחל להם על עוון העגל. ביום הכפורים ירד משה מההר, באותו היום צוה אותו הקדוש ברוך הוא לעשות 'משכן', והקדוש ברוך הוא נתן מצות 'פרה אדמה' כדי שיהיו טהורים.

העגל טמא את עם ישראל, טומאת עבודה זרה כמו

תשאיר גם לאחרים

ראינו בפרשה הקודמת, פרשת 'קרח', מה שאמרו רבותינו "קרח מקח רע לקח לעצמו" (מדרש תנחומא, קורח ה'). מה ענין מקח רע לקח לעצמו?

אומרים שכל מה שהיה לוקח, זה רק היה לעצמו. כל דבר לעצמו, לא נתן לאחרים, לעצמו חטף, לקח עשר לעצמו, לוקח אוכל לעצמו, לא דואג לזולת, זה היה הקלוקל שלו.

אדם צריך לדעת, לא רק הוא נמצא, יש עוד אנשים שצריכים לחיות, והוא לקח לעצמו. ה'בן איש חי' אומר "עשר שמור לבעליו לרעתו" (קהלת ה', י"ב), כלומר, אם העשר שמור רק לבעליו, זה לרעתו, זה יהיה רק לרעתו. כי מלת 'עשיר' יש בה 'שי', שזה שי עולמות, ויש בה 'רע'. העשיר בעשרו יכול לזכות לשי עולמות, אבל אם הוא לא מתנהג יפה אלא הוא רוצה את הכל לעצמו, נשאר לו מקח 'רע' לעצמו.

השפה המיוחדת של האדמה

ראינו איך שהאדמה פתחה ובלעה את קרח ועדתו. כתוב ב'תוספות יום טוב' (אבות ה', ו'), שלא רק אדמה נפתחה, אלא נעשה נס ונעשה לאדמה 'פה ממש' והיתה צועקת לו קרח, בוא הנה... בוא' ועכשיו כשהיא קוראה לו, הוא לא מאמין שלאדמה יש שפה מיוחדת, גם כן מתנענעת ומדברת, האדמה קבלה כח דבור, ודבריה היו נשמעים צלול וחד. האדמה היתה מספרת בפורטרוט מה שעובר על קרח ואנשיו בבטן האדמה, כל העונשים, וואי וואי, מה זה, כלם היו בוכים.

קדם כל את מי היא בלעה, דבר ראשון - את דתן ואבירם וכל אשר להם. אחר כך האדמה הרחיבה עוד את הפה והיא התחילה לנסוע, כמו אריה דוהר, ובאה אצל קרח, איזו צרה גדולה. יש אומרים שהיו חורים חורים באדמה, והאדמה התחילה לבלע מהחורים, פירים כאלה, כמו שעושים החיובאללה שמה אוי ואבוי.

ואין לאן לברח...

האדמה התחילה לבלע והיא מדברת עם בן אדם ואומרת לו, "אתה מקבל עליך לחזור בתשובה או אתה הולך עם קרח?"

אם הוא אומר 'לא! אני הולך עם קרח', היא שולחת לו כמו חבל כזה, חגור כזה, והופ... חונקת אותו בצוואר ומשליכה אותו ומושכת אותו עמה, ממש מפחיד.

בבור הם היו צועקים, הקולות שלהם נשמעים ממרחקים, כאלו שמו להם רמקול והם צועקים. כל

מפי מרן מ"ר גדול המקובלים

הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר' | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השיעור השבועי
דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

הרבה כסף בשביל כבוד אביו, נהיה קטרוג בשמים, אמרו: "תראה גוי איך מכבד את אביו", אמרו בשמים: 'זה מצוה שכלית', שכל ילד יש לו שכל לכבד את אבא שלו.

אבא שלו נתן לו, עשה לו, עושה לו, וזה 'שכלית'. ואילו עם ישראל מוכנים לשלם הרבה כסף בשביל מצוה שהיא לא שכלית, לא מובנת, כמו 'פרה אדמה'. מיליונים על מצוות פרה אדמה 'חקה חקקתי, גזרה גזרתי', אבל מפזרים עליה הון אדיר, איזה קדושים עם ישראל.

מה אתה מתערב בחשבונות שמים

הגמרא מספרת על חזקיהו המלך (ברכות י' ע"א), כאשר היה חולה הגיע לשערי מוות, בא אליו הנביא ישעיה, אמר לו: "צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה" (ישעיהו ל"ח, א'), מת אתה - בעולם הזה, ולא תחיה - לעולם הבא.

אמר לו: "מה הפרוש? מה קורה? אני עבד ה', ואני לא זו מפי ה' 'מילימטר', 'חובל עול מפני שמן', אם כן, מה אתה אומר לי את הדברים האלה?

ענה לו הנביא: 'למה לא נשאת אישה, ולא קיימת מצוות עשה של פריה ורביה, מצוה ראשונה בתורה?'

אמר לו "ראיתי ברוח הקדש שהילדים שלי יציערו את הקדוש ברוך הוא, יעבדו עבודה זרה. לא אכפת לי עלי, אלא על כך שיציערו את השם יתברך, ולכן לא נשאתי אישה. מה אני צריך אותם להביא לעולם ילדים כאלה? אני רוצה עבדים של הקדוש ברוך הוא, עובדי ה', לומדי תורה, ואילו אלה רשעים'.

אמר לו הנביא: 'בהדי כבשי דרחמנא למה לך', אתה חייב לעשות את המצוה הזאת, מה לך להתערב בחשבונות שמיים?'

בן אמוץ כלה נבואתך וצא...

זה שאמר לו לחזקיהו המלך, הוא אומר לו: "אני רואה שיציערו את הקדוש ברוך הוא". אומר, "דע את אלהי אביך ועבדו בלב שלם ובנפש חפצה" (דברי הימים א' כ"ח, ט') אל תחקר, אל תשאל, אל תעשה חשבונות. חוקה חקקתי, גזירה גזרתי, אדם חייב לקיים את המצוות, ואתה אומר "אבל יבואו ילדים לא כל כך בסדר". מה אכפת לך?'

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידתו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן רות ה"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

מכיבוד הורים לא מפסידים

למה לא כתוב 'זאת חקת הפרה'? כמו שפרה אתה מקיים בלי להבין, גם כל מצוות התורה תעשה לשם שמים. ואל תגיד 'זה הטעם ככה, ושל מצווה אחרת ככה'.

צריך באמת ללמוד את הכל, לדעת טוב טוב את התורה מה טעמיה ודקדוקיה, אבל כשאתה עושה, תעשה לשם שמים, ולא תגיד, "אה, התורה אמרה לא ירבה לו נשים בשביל שלא יסור לבבו, אני לא יסור לבבי" (סנהדרין כ"א ע"ב), אלא, התורה אומר 'לא', אז זה 'לא'. אין חכמות.

הגמרא אומרת (קדושין ל"א ע"א), דמא בן נתינה היה גוי, והיה מקיים כבוד אב ואם בהדור. הייתה אבן יקרה של החשן, ובאו לקנות את זה ממנו, אמרו לו חכמים 'אנחנו רוצים את האבן הזאת', אמר להם: 'בבקשה' והלך להביא.

הרגליים של אבא שלו היו על האוצר הזה איפה שיש לו את האבנים, אמר להם - "אבא ישן, אני לא יכול עכשיו." אמרו לו "אנחנו צריכים את זה עכשיו, אם אתה לא תביא, יש משהו אחר". אמר "תלכו!" והוא קיים בכך כבוד אב ואם, והם הלכו וקנו ממשהו אחר.

כשקיים את זה, הקדוש ברוך הוא נתן לו מתנה. מה המתנה? נולדה לו פרה אדמה.

באו חכמים לקנות, ואמר להם: 'כמה שהפסדתי על 'האבן' עכשיו תשלמו בפרה'.

עם ישראל מקיים גם את מה שלא מבין

אומרים רבותינו, למה דווקא נתנו לו פרה אדמה ולא העשירו אותו בצורה אחרת?, אומרים 'הוא ויתר על

כמו שהם פרקו את נומי הזהב בשביל לעשות עגל משלהם, כך יביאו כפרה משלהם. מה הם פרקו? הרים של זהב עשן, הרים...

מאיפה כל ההרים האלה של הזהב? שעשו מהם עגל קטן מזהב. מאיפה כל המאתיים וארבעים קילו? דלף מהאוצר, והכל הלך לחינגאות, ועל זה לא שואלים 'מאיפה זה?!'

אם תקח ליישיבות, כולם שואלים איפה? אבל הם... מה שלוקחים, אין על זה שאלות. ככה זה הולך עד היום. ולכן צריך עכשיו 'משלהם', משל לבן שפחה שטינף פלטרין של מלך, אמרו לו 'תבוא האם ותקנה צואת בנה', ככה הפרה שהיא האמא של העגל, מכפרת על מעשה העגל, פלא פלאות.

תגיד פעם אחת - לא!

אנחנו היום אין לנו מצוות פרה אדמה, אבל מה יש לנו? 'פה' - 'ונשלמה פרים שפתינו' (הושע י"ד, ג'). דבר ראשון בשבת נקרא פרשת פרה, זה כאלו אנחנו מביאים פרה, באה רוח טהרה וחופפת על עם ישראל כמו שהיה בבית המקדש.

כל שנה אותה רוח טהרה היא באה, וזה תלוי בנו איך שאנחנו משתדלים ואיך עושים. אז ערב שבת 'חוקת' הולכים למקוה כדי שתהיה טהרה בשלמותה. בעצם צריך להתנתק בפעם אחת מהרע.

לפעמים אדם אומר, 'כן, לאט לאט אני אעזוב את זה'. אין לאט לאט!!

זה כמו דיאטה, אם אדם אומר 'לאט לאט דיאטה', איפה יהיה דיאטה?! אלא צריך בפעם אחת חביבי, צריך החלטה אחת. איך אמר איוב, "מי ייתן טהור מטמא 'לא' אחד" (איוב י"ד, ד'), רבותינו אמרו, "לא אחד", היציאה מן הטומאה לטהרה מצריך 'לא אחד', מספיק שתגיד פעם אחת "לא אחד", "מי ייתן טהור מטמא - 'לא'", וזהו זה. כלומר שאתה אומר 'לא' וגמרנו. אם אתה מתמהמה או אומר 'נראה'... אומרים לו 'תלך בסדר, תהיה בסדר', אומר לך 'נראה'... ולכן כתוב 'זאת חוקת התורה'.

תיקון הנפטרים

למסירת שמות לתיקון הנפטרים
הנערך בכל ערב ראש חודש

שלוח 7 03.5520004

משולחן המלך

פרה שהפכה גוי לרב

המדרש אומר ב'פסיקתא רבתי' (פרשה י"ד), מעשה היה ביהודי אחד שהייתה לו פרה חורשת, והיה צריך כסף, מכר אותה לאיזה גוי. אחרי שבוע בא אליו הגוי, ואומר לו: "קח את הפרה שלך, היא לא עובדת בשבת, אני אומר לה 'תעבדי', והיא לא עובדת".

בא היהודי ולחש לה באזון: 'עד היום היית בדי, והיה אסור לך לעבוד, כי כתוב בתורה "למען ינוח שורך וחמורך" (שמות כ"ג, י"ב), אך היום את ברשותך, היום את ברשות 'אבו-לכו', לךי שמה'. והפרה התחילה לעבוד.

אומר לו הגוי: 'לא רוצה אותה'. למה?

אומר - עשית לה כשוף. איך פתאום היא זזה?!

אלא דברת לה באזון והיא זזה..

אומר: 'לא, אני אגיד לך, אני יהודי, אני אסביר לך.. ליהודי אסור לעבוד בשבת. ואחרי שמכרתי לך את הבהמה, הרגלים שלה כרגלי הבעלים, והיא ביד רשות הגוי וצריכה לעבוד בשבת'.

שמע את זה הגוי ואמר: 'אם היא פרה והיא מבינה שיש בורא עולם והכל, אני שיש לי שכל להבין שכל העולם מתנהג על ידי בורא עולם'.

התבונן בדברים והתגיי, וקראו לו 'רבי יוחנן בן תורתא' - 'בן השור'.

הרמ"ע מפאנו אומר (גלגולי נשמות), השור הזה התגלגלה בו 'שתי' באותה פרה, ואותו גוי שהתגיי זה היה 'אחשוורוש', ככה אומר הרמ"ע מפאנו, רבי מנחם עזריה מפאנו, פלא פלאות.

איך אמרנו בפרשה - "הנגע במת לכל נפש אדם וטמא שבעת ימים, הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר, ואם לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר" (במדבר י"ט, י"א-י"ב). דבר ראשון, אתם יודעים שכתוב שששת אלפים שנה הוי עלמא, ובשביעי חרב (סנהדרין צז ע"א), כלומר העולם קיים שששת אלפים שנה, אלף השביעי הכל 'פייפן'. ואנחנו עכשיו בסוף האלף השישי, ונשאר עוד מאתיים ושלוש עשרה שנה. יבוא משיח, זהו, אין יותר...

אל תקבל את התשובה שלו, אין לו מה לעשות'.

מה עשה הקדוש ברוך הוא? חתר חתירה מנורה מתחת כסא הכבוד, וחטף אותו, לקבל תשובתו. ברגע הזה התחיל המטוס לעבוד, זה נקרא 'מל'ט' 'מטוס ללא טיס', פלא פלאות.

כשהגיע לירושלים והיה באוויר, היה אומר "כל העבודה זרה שקר, ה' אמת, משה אמת, תורה אמת, הכל שקר".

היית רץ עם הפראק לעבודה זרה

בוזר הקדוש כתוב, שהיום מנשה הוא ראש ישיבה של בעלי תשובה. הלא פעם אחת, רב אשי התגרה במנשה, אמר מחר נעסוק 'בחברינו' מנשה, בא אליו מנשה בחלום (סנהדרין ק"ב ע"ב), אומר לו: 'אני שואל אותך קודם שאלה, מהיכן בוצעים את הלחם?' והוא לא יודע לענות, אמר לו "אתה בא לדבר עלי?".

אם היית בזמני, היית מרים את השמלה שלך ורץ אחרי העבודה זרה".

אז זהו, זה ענין פרה אדמה 'חקה חקקתי', כל התורה היא חוק.

כוס הדמעות של בבא סאלי

אני זוכר שהייתי אצל בבא מאיר, וראיתי אותו יום אחד בוכה.

אני אומר לו "כבוד הרב, מה צריך לעזור נעזור". אומר לי הרב: "כל יום אני מוריד כוס של דמעות על הילדים שלי שלא יציעו את בורא עולם. לא על עצמי..." זה נחרט לי הדבר הזה, 'כל יום אני מוריד עליהם כוס של דמעות שלא יציעו את בורא עולם, כל הצאצאים שלי שלא יציעו את הקדוש ברוך הוא, ואומר "עלי, לא אכפת".'.

אתה תעשה מה שאתה צריך, וזו העבודה של הקדוש ברוך הוא.

באמת חזקיהו קבל את הטענה הזאת, ואמר: "מחילה, אני לא ידעתי, אני עכשיו עושה תשובה". אמר לו ישעיה: 'אי אפשר, לא יעזור לך, נגזרה הגזירה'. אמר לו "כלה נבואתך וצא, כך מקובלני מבית אבי אבא אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים" (שם).

מיד "ויסב חזקיהו פניו אל הקיר" (ישעיהו ל"ח, ב'), מה זה תפילה, מה זה בכיות. אמרו לו מן השמים, "נוסיף לך חמש עשרה שנה" (שם, ה').

רשע ורוצה המונים

אחר שהוא הבריא, הלך לקח את בתו של ישעיהו הנביא, אמר "זכות ידי וזכות דידך יעמדו". יצאו שני ילדים, מנשה ורבשקה.

יום אחד הוא לקח אותם לבית מדרש, לבית כנסת, על הכתפיים שלו, אחד פה ואחד פה, והילדים אומרים "וואו... איזה ראש טוב זה בשביל עבודה זרה". שמע אותם ואמר - "מי צריך אותו..." לקח אותו ופוצץ, את הראש שלו ברצפה ומת. מי נשאר לו? מנשה.

"מנשה מלך יהודה עשה רע בעיני ה'", היה קודר האזכרות מספר תורה וכותב שם של עבודה זרה. מי עושה דברים כאלה?!

הייתה לו עבודה זרה שצריך כל יום אלף איש להרים אותה, כל יום, היה לוקח אלף איש, ובסוף היום לא היו יכולים כולם להרים, והיה יורד עליהם, קובר אותם, הורג אותם. כל יום הורג אלף איש, איפה ראינו דבר כזה?!

סיד לבישול בני אדם

סוף דבר, בזמן החורבן בא מלך בבל, נבוכדנאצר, אסר אותו בנחישותיים, לקח אותו לבבל, ושמה הדליק את ה'טורבו', את האש, ושם אותו בתוך הסיר.

התחיל לצעוק "אלהי ארם, אלהי כשדים..." בסוף אומר, "אני זוכר שאבא לימד אותי שיש ה' בשמים, אלהי אלהים ואדוני האדונים, מה אני קורא לעבודה זרה? אם עכשיו אתה עוזר לי ריבוננו של עולם, אני שובר את הכל, את כל העבודה זרה. רק אתה אמת".

באו מלאכי השרת כולם, סתמו את כל השערים, "זה,

מוסדות המיש"ר תכב"ץ
פרנס יום

החם יום רבינו ב' באב התשפ"ד
הלימוד והתפילות בישיבה יחזו לע"נ

יקירך פלוני

הוקדש ע"י ה'ה' פלוני אלמוני חז"ר ויה"ר שיוכת לשפעה ביסכה
הצליחה פרנסה סיבה וכשפע, נחת ושמחה בריאות איתנה,
ארוכות ימים ושלום בטוב ובנעימים וכל מילי דמיטוב אמן.

להקדשות:
03-522-0004

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
דעייתו הצדקת
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בנימו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

משולחן המלך

צדיק באמונתו יחיה

דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף עבדלחק שליט"א
מאברכי המוסדות

לימוד תורה ברציפות

"וזאת התורה אדם כי ימות באוהל" (במדבר י"ט, י"ד).
מה שלא יהיה, אדם צריך להמית עצמו באהלה של תורה,
ואם הוא עסוק בתורה לא יקרה לו שום דבר רע, שלא
ידאג כלל.

כמה שיותר אדם יעסוק בתורה, אשרי חלקו.

יש שלמדו ששים שנה רצופות תורה, אתה יודע מה זה
אדם שששים שנה לומד תורה? חכם עובדיה יוסף אף
פעם לא פסק מהלימוד, לא מלון ולא בלון.

אני הייתי פה אצל הרב שרעבי, ואף פעם לא ראיתי
אותו מפסיק מללמוד, כל הלילה וכל היום, שבתות
וימים טובים, כל הזמן תראה אותו רק לומד, משהו
מיוחד במינו. העיקר זה הלימוד. האמת היא שהתורה
'אגוני מגנא ואצולי מצלא', כלומר מגנה ומצילה (סוטה
כ"א ע"א). תראה מה כותב הרמח"ל: שבדור 'עקבתא
משיחא' יעשו לימודים מיוחדים בלי להפסיק, ומי שיכנס
תחת המטריה הזאת לא ינוק.

כך אמר הרמח"ל, שיגרסו בזוהר הקדוש בלי להפסיק, כי
זה כח גדול מאד.

מספרים על המהרי"ל דיסקין שיום אחד עלה על סלם
להביא ספר, ומרב ששקע בספר שכח שהוא עדיין על
הסולם, ונפל. שמעו אותו אומר: 'צריך לשים לב ולהזהר
שלא להנוק מהנפילה'.

אתה רואה איזה חשק גדול היה להם. ואסור לאדם
להתיאש, כפי שאמרו רבותינו: 'לפום צערא אגרא',
כלומר לפי הצער כך השכר (אבות ה', כ"ג).

פקחותו של המגיד מדובנא

'אדם כי ימות באהל', לא ימונע עצמו מהלימוד אפילו
בשעת מיתה. עד כדי כך, אומרים שהגר"א-- הגאון
מוילנא, לא הפסיק רגע אחד מלימודו, ולפעמים מרב
החשק ללמוד לא היה מרגיש שהוא צריך לאכול.

פעם אחת הגיע המגיד מדובנא לביתו של הגר"א ביום
רביעי, והגר"א לא אכל כבר שלושה ימים מפני שהיה

ביאר האמרי אמת זי"ע (תר"צ) בפרשה
(כא-ח) "עשה לך שרף ושים אותו על נס
והיה כל הנשור וראו אותו וחי" והקשו
בגמ' (ר"ה כט.) וכי נחש ממית או נחש
מחיה? אלא בזמן שישאל מסתכלים כלפי
מעלה ומשעבדים ליבם לאביהם שבשמיים
היו מתרפאים, ואם לאו היו נימוקים,
והקושייה ידועה שאם אין הנחש מחיה אלא
הכול היה תלוי אם מסתכלים למעלה, א"כ
לאיזה צורך הוצרכו להסתכל על הנחש?
ורק מי שראה אותו וחי, הרי באותה מידה
יכלו לצוותם והיה כל הנשור שביט כלפי
מעלה ויתרפא, ומבאר האמרי אמת, שהא
גופא רצה הקב"ה ללמדם שגם מה שניזוקו
מתחילה לא היה מהכשת הנחש, אלא כי
כן היה דבר המלך (החטא גרס), וראיה
לדבר, שהרי גם הרפואה באה ע"י הנחש.
והרי לא יתכן שהנחש גם ממית וגם מחיה?
ובעל כורחך תבין שאין כאן טבע בכלל,
והכול בגזירת שמיים ולא בגלל נחש, ומפני
זה אמרו חז"ל שהיה צריך להביט למעלה,
דהיינו להבין מה השם רוצה מהם, ע"כ. זה
החינוך המסר שאותו השם רצה שיקבלו,
כתוב בפרשתנו 'וחנו בנחל זרד' כתוב
במדרש (מד"ר יט כד) בזה"ל, שלא היה
הנחל אלא מלוא זרת ע"כ. (היינו חצי אמה)
ולא יכלו לעברו שלושים ושמונה שנים,
שנאמר 'עתה קומו ועברו לכם את נחל זרד'
(שם יד) וכתוב 'והימים אשר הלכנו מקדש
ברנע עד אשר עברנו את נחל זרד שלושים
ושמונה שנה עד תום כל הדור' ולא ידך ים
סוף שהיה ים ענק, נבקע ועברו, אומר הרב
בידרמן שליט"א ללמדך כי אין ביד האדם
לעשות אפילו מאומה ופסיעה קטנה כגודל
זרת אלא א"כ הכריזו מלמעלה והכול תלוי
ברצונו יתברך אם השם רוצה אזי הים ראה
וינוס, ואם השם יתברך לא רוצה אז אפילו
נחל בגודל זרת לא יכולים לעבור ע"כ. זה
בא ללמדנו איך אדם צריך לעבור שאלות
החיים שבאות, אנחנו נמצאים בגלות כל
כך קשה יותר מכול הקשיים שהיו מברית
העולם, הדור נמצא בירידה גדולה מאוד
שרק מתגברת, היצר הרע חונג ורואים
איזה איומים יש מכל המדינות הסובבות
אותנו, ובתקופה כזאת רק אם אמונה אפשר
להחזיק מעמד אמונה וביטחון בהשם תמיד
להתחזק עוד, רק ככה אפשר לחיות חיים
רגועים, בלי זה אדם חי בפחדים, בעצבים
אין שמחה, אז מה הפתרון? אמונה אמונה
ואמונה. שנוכח לביאת משיח צדקנו ונחזיק
מעמד חזק עד שהוא יגיע אמן ואמן.
שבת שלום ומבורך

שקוע כולו בתורה. הרבנית אמרה למגיד: 'תשמע, זו
סכנת נפשות, הרב לא אכל שלושה ימים, בוא תדבר אתו,
כי מה שאנחנו עושים לא עוזר והוא לא רוצה לאכל'.

כשבא המגיד מדובנא וראה אותו הרב, שמח מאד. אמר
הגר"א לבעל המשמש: 'תגיד איזה משל'. אמר לו המגיד:
'כבוד הרב, אין לי כח לדבר, אני רעב ורוצה לאכל'. אמר
הרב לאשתו: 'תביאי לו לאכל, הוא רעב'.

אמר המגיד: 'אני לא אוכל לבד, כבוד הרב, נאכל ביחד',
ואז עשו סעודה ואכלו ביחד, ובטח גם אמר לו משלים.

עדות רבי עזרא עטיה על חכם עובדיה והרב בנציון

גם על חכם עובדיה מספרים כך. הייתי פעם באיזו חתונה
בגבעת שאול, ובא אלי המשמש של הרב עובדיה ואמר
לי: הרב לא אכל היום, יש בעיה, בוא מהר לבית.

באתי לבית ואמרתי לרב: למה כבודו לא אכל היום? אמר
לי הרב: לא מגיע לי לאכול, לא למדתי היום מספיק תורה!.

תראה איזה חשק עצום היה להם ללמוד תורה. אומרים
שב'מלחמת השחרור' היו יושבים ולומדים הוא וחכם בן
ציון אבא שאול בישיבת 'פורת יוסף' שבעיר העתיקה.

הם ישבו למטה במעין מקלט, ואמרו לרבי עזרא עטיה:
'תראה איזה הפגזות יש בחוץ, והם לא שמים לב למה
שקורה אתם!'.

אמר להם: 'הם לא יודעים כלום מן הנעשה בחוץ, הם
כל הזמן יושבים ולומדים'. ירדו לראות וכך ראו אותם,
יושבים ולומדים, ושום דבר לא ענין אותם.

אדם ששורף...

ראינו בפרשה דבר לא פשוט: 'וישלח ה' בעם את הנחשים
השרפים' (במדבר כ"א, ו').

אחד מבועי התוספות והטור כותבים ש'נחשים' ו'שרפים'
אינם מין אחד אלא שני מינים שונים, כמו שכתוב 'נחש
שרף ועקרב' (דברים ח', ט"ו). וזה היה כנגד מה שדברו
בה' ובכבושה.

כנגד מה שדברו בה' שלח בהם - נחשים, וכנגד מה שדברו
בכבושה שלח בהם שרפים. מה ההבדל בין נחש לשרף?
אומר ה'שפתי כהן' שמי שנשך על ידי נחש, יש לו תקנה
ורפואה על ידי סממנים ותרופות, אבל מי שננשך על ידי
שרף, הארס שורף אותו מיד ועושה אותו אפר.

כך כותב גם הרב 'בכור שור', שעצמת הארס של השרפים
כל כך הרסנית, שבין רגע נהפך האדם לאפר כאלו נפל
בתוך דלקה גדולה. ושמעתי שיש עדיין נחשים כאלה
בעולם, שאם הם נושכים בעקב הסוס, מיד הסוס נשרף
ונעשה כלו אפר, ואם הרוכב עליו אינו נוהר וממהר לירד
ממנו, גם הוא נשרף. וזו מדה כנגד מדה, כי חטאו בלשונם:

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להפצת העלון
בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

כל נתיבותיה שלום

לימוד מידות התענוגות ודרכים בדרכי
התענוגות "במידות טובות" והתענוגות דרך
ארץ מאת הרב משה אהרן זוארץ
שליט"א
מאבירי המוסדות

עצור! משהו צופה כך ומחקה אותך

פרשת השבוע – חוקת. משלל נושאי הפרשה מובא עניין מי מריבה, החטא שבנינו נגור על משה רבנו מיתה במדבר שאינו יזכה להגיע ארץ ישראל לראותה ולהיפטר בה.

נחלקו המפרשים מה היה בדיוק חטאו של משה שנגזר עליו עונש חמור כל כך, וכל אחד ביאר בדרכו.

בדברנו נביא הסבר מיוחד של רבנו הרמב"ם המבאר (שמונה פרקים, פרק ד): עיני ישראל נשאות היו למשה רבנו ללמוד ממעשיו ופעולותיו, הוא היה ה'דמות' של עם ישראל להעצמה וללמידה ממנה.

כאשר באו העם והתלוננו שרצים הם מים – משה כעס. לא היה צורך בכעס כי לא היה מקום להקפדה. למדו מכאן העם שמותר לכעוס סתם, על כל חרה במשה אף ה'.

כי מי שיועד שהעניינים נשאות לעברו ללמוד מאורחותיו, חייב להקפיד על כל תנועה ופעולה שעושה ביותר.

מסופר שבבית כנסת של ה"חזון איש" היה יהודי שהגיע עם בנו להתפלל, הילד טפס על כתפו ושוחח תוך כדי התפילה, התרגו האב וגער בבנו גערה חמורה ואכן הילד היה בדומיה ובשקט מאז עד לסיום התפילה.

בסוף התפילה קרא ה"חזון איש" לאבא ואמר לו: "היום לימדת את הבן שלך שני לקחים שידריכו אותו בחיים".

האבא התלהב לשמע הדברים אך לא הבין איך יש שני לקחים ושאל את הרב: "הרב יכול להסביר לי איזה שני דברים?"

השיבו ה"חזון איש": "היום למד בינך שאסור לדבר בתפילה, ודבר שני שמותר לכעוס..."

"את הלקח הראשון – שאסור לדבר בתפילה – אינני יודע אם הוא באמת למד, אבל את הלקח השני – שמותר לכעוס הוא וודאי יאמץ", סיים ה"חזון איש" את דבריו העוצמתיים.

והמסר לאדם בכל צומת שהיא לדעת שיש מי שמציץ וצופה בו ומחקה את מעשיו, אם זה בוס לעובדיו, אם ואם לילדיהם, בעל לרעייתו, אח לאחיו, ואיש לרעהו, אנשים מסתכלים ולומדים ממעשי הקרובים אליהם, לכך על האדם להיות אחראי ולשקול מעשיו שלא ילמדו ממנו דברים שאינם ראויים.

והדבר השני ללמוד שלא לפעול מהבטן בלבד – לפעמים האדם פועל מהרגש בלבד בלי להפעיל מחשבה ושיקול דעת ולרוב הוא טועה, לכן האדם צריך לשקול פעולותיו שלא ירצה לתקן ונמצא מקלקל.

ה' יזכנו לשום צעדינו ולתת דוגמא אישית חיובית לסובבנו, אמן.

משולחן המלך

פתאום הכושי מתבונן בחמש ואומר לו באנגלית: 'חוקת!'. הרב נבהל ולא הבין מה הוא רוצה, ואז הכושי הפשיל את שרוולו והראה לו כתבת קעקע על זרועו, שבה כתוב בעברית: 'זאת חקת התורה'. הרב שאל אותו: 'מה זה?'

והוא ענה שששנולד, אביו עשה לו את הקעקוע הזה, וכשגדל אמר לו שזו סגולה, והוא כבר בן ארבעים ולא ידע מה פרוש המלים אבל אביו היה יהודי. הוא הוסיף: 'אבי עדין חי ב'טורונטו', כשנחת תוכל לדבר אתו'.

לא הקשיב לרב ונפל בחטא

כשהגיעו לטורונטו, הרב יצר קשר עם האב היהודי, והאב פרץ בבכי וספר לו את סיפורו: 'אני הייתי בעברי מתלמידי ישיבת פוניב'ז המצוינים, הייתי עילוי גדול ומתמיד. התחתנתי, ואשתי רצתה כסף וממון ולא פסקה מלדרוש מכוניות ונכסים. לא ידעתי מה לעשות, והלכתי לרב שך לשאול אם אני יכול לעבד כמה שעות ביום לפרנסה.

הרב שך אישר לי, וכיון שהייתי פיקח הצלחתי מאד ונהייתי מנהל חשבונות במשרד גדול. הייתי מרויח יפה וחוזר ללמוד בשאר היום. יום אחד הביאו למשרד אשה כושית לעבודת נקיון, ונוצר מצב שבמשך שתי שעות ביום היינו שנינו לבד במשרד. עליתי לרב שך וספרתי לו, והרב פתח לי ספר 'אבן העזר' ואמר לי שזהו אסור יחוד גמור. אמרתי לרב: כבוד הרב, אי אפשר כלל להסתכל עליה, היא מכוערת ומגושמת מאד, ובודאי לא על כך דברה התורה.

אמר לי הרב שך: 'זאת חוקת התורה! חוקת חקתי וגזירתי, ואין לך רשות להרהר אחריה ולעשות לעצמך היתרים'.

אבל אני לא יכלתי לוותר על המשכורת הגדולה ונשארתי שם, ומפה לשם, אחרי חצי שנה נכשלתי איתה ונפלתי עד שהתחתנתי איתה וירדתי לטמיון. כשנולד בני זה, קראתי לו 'שך' כדי לזכור תמיד את הרב שך, וחקקתי על ידו את המלים 'זאת חקת התורה' כדי שידע שהתורה היא חק ואין לעשות בה פשרות והתרמים שכליים'. תראה כמה הדבר הזה מפחיד ומרעיד את הנפש, הכל תלוי בשמירת חקת התורה בתמימות.

'וידבר העם באלהים ובמושה' (במדבר כ"א, ה').

דיבורים אסורים מקיימים את המזיקים

במדרש כתוב שמפני שדברו גם בה' וגם במשה, שלח להם שני מזיקים להיפרע מהם. כשבא העם להתחנן לפני משה שיתפלל לה' שיסיר מהם את הנחש, ידעו שמשה הוא עניו וותרן וימחל להם, ומשה אכן התפלל בעד העם.

אך הקדוש ברוך הוא אמר: 'אני מוחל להם על שלי, אבל על שלך – לא אמחל', ומשה רבנו אמר: 'ריכונו של עולם, אדרכה, תמחל להם גם על השרפים שבאו בגללי'.

עוד יש לשאול, מהו שכתוב 'הנחשים השרפים'? אלא שהנחשים והעקרבים שהיו במדבר, היה ענן הכבוד שורף אותם והופך אותם למעין גדר סביב למחנה של בני ישראל, כדי שיראו את הניסים שעושה עמם השם.

וכותב 'רבנו בחיי', שכשחטאו ישראל ודברו בה' ובמשה, קמו אותם הנחשים השרופים שבגדר, לתחיה ונשכו את העם. תראה מה זה – כשמדברים דבורים אסורים, מחיים את המזיקים, ה' יעזר.

הנסיעה שהסתיימה בשתיקה

הרב שך, בהיותו כבן תשעים שנה, נסע בדחיפות לירושלים כדי להוכיח ראש ישיבה אחד שהתלמידים אצלו התחילו להתדרדר מפני שהיה שם יותר מדי חפשי ופעילויות. כשהגיע הרב שך לביתו של ראש הישיבה, אשתו של ראש הישיבה לא עזבה את החדר, ולכן הרב שך רק דבר אתו מעט בדברי תורה, קם וחזר לבני ברק. אמר לו הנחה: 'רבנו, הרי אמרת לי שאתה נוסע במיוחד כדי להוכיח אותו על הישיבה!'. ענה לו הרב שך: 'כיון שאשתו עמדה שם, אם הייתי מוכיח אותו לפניה זה היה פוגע בכבודו, ואשתו לא הייתה מעריכה אותו מספיק, ואסור לפגוע בבן אדם. אני רציתי להוכיח, אבל מן השמים עכבו זאת, וכבוד האדם קודם'.

הקעקוע המוזר בידו של הכושי

ועכשיו אספר לכם את הספור השני, משהו חזק מאד שקרה עם הנהג עצמו, שקראו לו שך. רב אחד, רבי אברהם אבולעפיה, שמכהן כרב קהלה בארצות הברית, היה צריך לנסוע ל'טורונטו' שבקנדה כדי לסדר גט לאשה אחת שהיתה עגונה כתשע או עשר שנים, ולפתע הבעל הסכים לתת גט.

במטוס, הושיבו את הרב ליד אדם כושי ענק ומפחיד מאד. הרב פתח חמש והתחיל לקרא את פרשת 'חוקת'.

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג דן גבאי שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות יומיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, בישיבת המייש"ר רח' אודט ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהנהגה ובהנאה

שותיה קלה וחמה
לרווחת הלומדים

בגין דא יפקון מן

מִשָּׁה, אַהֲרֹן, וּמִרְיָם. כִּמְה דָּאֵת אֲמֵר כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מִכָּה ו') וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם וְעַל יְדֵי שְׁלֹשָׁתָם יִחַד הִיְתָה שְׁלִימוֹת אוֹתוֹ הַדּוֹר. מִרְיָם, סִיְהֲרָא מִרְיָם הִיְתָה בַּחֲנִית הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא בַּחֲנִית הַלְבֵנָה. מִשָּׁה, שְׁמִשָּׁא מֹשֶׁה בַּחֲנִית הַתְּפָאֶרֶת שֶׁהוּא בַּחֲנִית הַשְּׁמִשׁ. אַהֲרֹן, דְּרֹעָא יְמִינָא אַהֲרֹן הִכְהֵן בַּחֲנִית הַחֹסֶד זְרוּעַ יְמִין. חֹזֶר, דְּרֹעָא שְׂמָאלָא וְחֹזֶר הִיָּה בַּחֲנִית הַגְּבוּרָה זְרוּעַ הַשְּׂמָאל. וְאַמְרִי לָהּ וְיֵשׁ אוֹמְרִים, נַחֲשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָב וְאַפְשֵׁר דְּלֹא פְּלִיגִי כִּי אַחֵר שְׁנִסְתַּלַּק חֹזֶר הִיָּה נַחֲשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָב בַּחֲנִית זְרוּעַ הַשְּׂמָאל. בְּקִדְמִיתָא מִיתָת מִרְיָם, אֶסְתַּלַּקְתָּ סִיְהֲרָא וּבִתְחִילָה מֵתָה מִרְיָם וְהִסְתַּלַּקָה הָאֶרֶץ הַמַּלְכוּת כִּי הִיא הִיְתָה קְרוּבָה אֶל הַקְּלִי וְהַפְּגֵם מְגִיעַ בָּהּ תַּחֲלִילָה, אֶסְתַּלַּק בָּאֵר וְכִשְׁנִסְתַּלַּקָה הַמַּלְכוּת וּמֵתָה מִרְיָם הִסְתַּלַּק מֵעַם יִשְׂרָאֵל הַבָּאֵר. לְכַתֵּר אַתְּבֵר דְּרֹעָא יְמִינָא, דְּמַקְרֵב תְּדִיד סִיְהֲרָא, בְּאַהֲרָא, בְּחִידוֹ לְאַחֵר מִכֵּן נִשְׁבֵּר זְרוּעַ הַיְמִין שֶׁהוּא הַמַּקְרֵב תְּמִיד אֶת הַמַּלְכוּת בַּחֲנִית הַלְבֵנָה בְּאַהֲבָה וּשְׂמִיחָה בְּסוּד הַחִיּוּב. וְעַל דָּא קְתִיב וְעַל זֶה כָּתוּב, (שְׁמוֹת טו') וְתַקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אַחֲוֹת אַהֲרֹן. אַחֲוֹת אַהֲרֹן וְדָא, כִּי מִרְיָם הַנְּבִיאָה הִיא בַּחֲנִית הַמַּלְכוּת וְלִכְּנָן אֲמֵר עֲלֶיהָ אַחֲוֹת אַהֲרֹן דְּאִיְהוּ דְּרֹעָא, דְּמַקְרֵב לָהּ בְּאַחֲדוּתָא, בְּאַתְּוָה עִם גּוֹפָא כִּי אַהֲרֹן הוּא בַּחֲנִית הַחֹסֶד זְרוּעַ הַיְמִין הַמְּחַבֵּק לָהּ וּמַקְרֵבָה בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲוָה לְתַפְאֶרֶת שֶׁהוּא הַגּוֹף. לְכַתֵּר אַתְּבֵר שְׁמִשָּׁא וְאַתְּחַשֵּׁד, כִּמְה דְּאֹקִימָנָא דְּכְתִיב לְאַחֵר מִכֵּן נִגְזַר הַשְּׁמִשׁ וְנַחֲשֵׁד אוֹרוֹ וְהוּא מֹשֶׁה רַבְּנוֹ וְכְמוֹ שְׁכַתּוּב וְהָאֶסְפֵּי אֶל עַמְּךָ בָּם אֲתָה כְּאִשֶּׁר מֵת אַהֲרֹן אַחִיךָ וְגו' וְכָאֵה חֻלְקִיָּהוּ דְּמִשָּׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם, דְּאַשְׁתַּכְּחוּ בְּעֶלְמָא אִשְׁרֵי חֲלַקְסָא שֶׁל מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם שֶׁהִיוּ בְּעוֹלָם וְהִשְׁלִימוּ אוֹתוֹ בִּיחֻד בִּיחֻד שְׁלֵם.

אלעזר כיהן תחת אהרן אביו אבל לא בשלמות כמוהו

יֹאסֵף אַהֲרֹן אֶל עַמְּיוֹ וְגו' (במדבר כ) (דף קפג ע"ב) תָּא חֲזִי בֵּא וְרָאֵה, בְּשִׁעְתָּא דְּאֲמֵר קְדִישָׁא בְּרִידָא הוּא לְמִשָּׁה בְּשִׁעָה שְׂאֵמֵר הַקֵּב"ה לְמִשָּׁה יֹאסֵף אַהֲרֹן אֶל עַמְּיוֹ, אַתְּחַלֵּשׁ חִילָא דִּילִיָּה נַחֲלָשׁ כּוּחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְיָדַע דְּהָא אַתְּבֵר דְּרֹעָא יְמִינָא דִּילִיָּה וְיָדַע שֶׁנִּשְׁבֵּר זְרוּעַ יְמִין שֶׁלּוֹ לְפִי שְׂאֵן לֹא אֶת כַּח הַחֹסֶד שִׁישׁ בְּאַהֲרֹן הִכְהֵן שְׂגֵרָם לִיחֻד עֲלִיוֹן, וְאַזְדַּעְזַעָא כָּל גּוֹפִיָּה וְנִדְעָזַע כָּל גּוֹפּוֹ, כִּינֵן דְּאֲמֵר כִּינֵן שְׂאֵמֵר לֹא הַקֵּב"ה קָח אֶת אַהֲרֹן וְאֶת אֱלֵעֶזֶר בְּנוֹ, אֲמֵר לִיָּה קְדִישָׁא בְּרִידָא הוּא אֲמֵר לֹא הַקֵּב"ה מִשָּׁה, הָא דְּרֹעָא אַתְּבֵר אוֹזִיפָנָא לָךְ (זְמִינִית לָךְ) מֹשֶׁה לֹא תַּפְחֵד כִּי אֲנִי נֹתֵן לָךְ בְּהַשְׂאֵלָה זְרוּעַ אַחֲרָת, וְהוּא אֱלֵעֶזֶר שִׁימְלָא אֶת מְקוֹמוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, וְהַפְּשֵׁט אֶת אַהֲרֹן וְגו', וְאַהֲרֹן יֹאסֵף, הָא אֱלֵעֶזֶר יָהּ לִנְכַּף, זְמָנָא (נ"א יְמִינָא) דָּא תַּחֲוֹת אֲבִיו הָא לָךְ אֶת אֱלֵעֶזֶר שִׁיְהִיָּה אֲצִלָּךְ לְזֹרוּעַ יְמִין תַּחֲת אֲבִיו אַהֲרֹן. וְעַם כָּל דָּא לָא אֲשֵׁלִים אַתְּ בְּהִיְוָה זְמָנָא כְּאַבְנִי וְעַם כָּל זֶה לֹא הִשְׁלִים אֱלֵעֶזֶר אֶת מְקוֹמוֹ שֶׁל אַהֲרֹן בְּאוֹתוֹ הַזֶּמֶן כְּמוֹ אַהֲרֹן מִמֶּשֶׁ, דְּהָא עֲנִי יָקָר אֶסְתַּלַּקוּ, וְלֹא אַתְּדִירוּ אֱלֹא בִּזְכוּתָא דְּמִשָּׁה, וְלֹא בִּזְכוּתָא דְּאֱלֵעֶזֶר וְהִרְאִיָּה שֶׁהִי כִּשְׁתַּלַּק אַהֲרֹן הִסְתַּלַּקוּ עֲנִי הַכְּבוֹד וְלֹא חֲזָרוּ אֱלֹא בִּזְכוּת מֹשֶׁה וְלֹא בִּזְכוּת אֱלֵעֶזֶר בְּנוֹ.

במות מרים הסתלק הבאר העליון והתחתון

דָּא כְּעִין זֶה הִיָּה גַם אֲצֵל מִרְיָם כְּשִׁמְתָהּ נַחֲשָׁכוּ הַמַּאֲוֹרוֹת שֶׁהִי כָּתוּב וְתָמַת שֵׁם מִרְיָם וְגו'. וְלֹא הִיָּה מִים לְעֵדָה, (במדבר כ) דְּהָא אֶסְתַּלַּק בִּידָא דְּעִילָא וְתָתָא וְהִיְוִי שֶׁהִסְתַּלַּק אֹר הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא בַּחֲנִית בָּאֵר לְמַעְלָה וְגַם לְמַטָּה נִסְתַּלַּק הַבָּאֵר שֶׁמִּמֶּנּוּ הִיָּה לְעַם יִשְׂרָאֵל מִים לְכַתֵּר אַתְּבֵר יְמִינָא דְּכְתִיב וְלְאַחֵר מִכֵּן נִשְׁבֵּר וְנִתְמַעַט אֹר הַחֹסֶד שְׁבִימִין כְּמוֹ שְׁכַתּוּב, יֹאסֵף אַהֲרֹן אֶל עַמְּיוֹ וְאַהֲרֹן הוּא סוּד הַחֹסֶד דו"א. וְלְכַתֵּר אַתְּחַשֵּׁד שְׁמִשָּׁא, דְּכְתִיב וְלְאַחֵר מִכֵּן נַחֲשֵׁד אֹר הַשְּׁמִשׁ בַּחֲנִית תְּפָאֶרֶת דו"א כְּמוֹ שְׁכַתּוּב, (דְּבָרִים לב) וּמֵת בְּהָר וְגו'. וְהָאֶסְפֵּי אֶל עַמְּךָ כְּאִשֶּׁר מֵת אַהֲרֹן אַחִיךָ וְגו'. הָא דְּרֹעָא יְמִינָא אַתְּבֵר, וְגוֹפָא דְּאִיְהוּ שְׁמִשָּׁא אַתְּחַשֵּׁד וְנִמְצָא שֶׁהִיָּה כְּעִין שִׁיְצִאוּ יִשְׂרָאֵל לְגוֹלוֹת שְׁזֹרוּעַ יְמִין נִשְׁבֵּרָה וְאַחֵר כִּךְ הַתְּפָאֶרֶת נַחֲשֵׁד אֹרָה.

לא היה כמו הדור שהיו בו משה אהרן ומרים

וְתָא חֲזִי, לֹא אֲשַׁתְּכָה דָּא בְּעֶלְמָא, כְּדָרָא דְּמִשָּׁה קִיְיָמָא בְּעֶלְמָא, וְאַהֲרֹן וּמִרְיָם וְבֵא וְרָאֵה לֹא נִמְצָא דוֹר כֹּזֵה בְּעוֹלָם כְּמוֹ הַדּוֹר שֶׁהָיוּ בּוֹ מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם. וְאִי תִּימָא בְּיוֹמוֹי דְּשִׁלְמָה חֲכִי נִמְי וְאִם תֹּאמַר שֶׁגַם בִּימֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ הִיָּה כִּךְ שֶׁהִיָּה שְׁלֵט עַל כָּל הָעוֹלָם וְיִשְׂרָאֵל יוֹשְׁבִים בְּטַח עַל אֲדָמָתָם, לֹא. אֵין זֶה כִּךְ דְּהָא בְּיוֹמוֹי דְּשִׁלְמָה שְׁלִיט סִיְהֲרָא, וְשְׁמִשָּׁא אַתְּבֵר שֶׁכִּי בִימֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ הִיָּה הָעוֹלָם בְּהִנְגָה הַמַּלְכוּת בַּחֲנִית הַלְבֵנָה וְהַשְּׁמִשׁ שֶׁהִיא בַּחֲנִית זו"א נִגְזַרָה כִּי לֹא הִיָּה יִנְכֵר. וְכִי בְּיוֹמוֹי דְּמִשָּׁה, אַתְּבֵר שִׁיְהֲרָא, וְשְׁמִשָּׁא שְׁלֵטָא וְאִילוּ בִימֵי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ ע"ה הִיְתָה הַלְבֵנָה בְּהַעֲלֵם וְהִיָּה עֵיקַר הַהִנְגָה ע"י זו"א בַּחֲנִית הַשְּׁמִשׁ וְהַמַּלְכוּת הִיְתָה טְפִילָה אֱלִיוֹ.

שלושה אחים מרים מלכות משה ת"ת אהרן חסד חור ונחשון גבורה

תֵּלֶת אַחִין הָיוּ: שְׁלֹשָׁה אַחִים הֵם הָיוּ

זוהר על הפרשה

מה פרה אדומה מכפרת אף מיתת הצדיקים מכפרת

(דף קפ"א ע"ב) וְיִבְאֹו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הָעֵדָה מְדַבֵּר צִין וְתִמּוֹת שֵׁם מִרְיָם וְתִקְבֵּר שֵׁם וְגו'. (במדבר כ) דְּכִי יְהוֹדִיָּה אֲמֵר, אֲמִאי פְּרִשְׁתָּא דְּפִרָה, סְמִיכָה לְמִיתָת מִרְיָם לְמַה פְּרִשְׁתָּא פְּרָה אֲדוּמָה שְׁנַעֲשֵׂתָה לְרֹאשׁוֹנָה בְּר"ח נִיסָן שֶׁל הַשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה לְצֵאתָם מִמִּצְרַיִם נִסְמַכָה לְפִרְשֵׁת מִיתָת מִרְיָם שֶׁהִיָּה בִּשְׁנַת הָאֲרַבְעִים לְשׁוֹחָתָם בְּמִדְבָּר. הָא אוֹקְמוּנָה כְּבֵר בִּיאָדוֹ בְּגִמְרָא (מו"ק כח). שְׁנִסְמַכּוֹ הַפְּרָשִׁיּוֹת לְלַמֵּד מַה פְּרָה אֲדוּמָה מְכַפֶּרֶת אֶף מִיתָת הַצְּדִיקִים מְכַפֶּרֶת. אֱלֹא שִׁישׁ לְבָאֵר עוֹד קִינֵן (ס"א קָמָה) דְּאַתְּעִבִיד דִּינָא בְּהָא פְּרָה, לְדְכָאָה לְמַסְאֲבִי כִינֵן שְׁנַעֲשֵׂה הַדִּין בְּפִרָה אֲדוּמָה וְנִשְׁרַפָּה לְאַפֵּר וְהַמַּלְכוּת נִתְלַבְּשָׁה בְּקִלִּי נִגָּה לְבֵרֵר הַנִּיּוּצִין קְדִישִׁין לְטַהֵרָם מִטּוֹמָאֹתָן, אַתְּעִבִיד דִּינָא בְּמִרְיָם, לְדְכָאָה עֶלְמָא כִּךְ נַעֲשֵׂה גַם דִּין בְּמִרְיָם שֶׁהִיא רְמוֹ לְמַלְכוּת וְהַמַּלְכוּת תְּלוּיָה בָּהּ כְּדִי לְטַהֵר אֶת הָעוֹלָם וְאֶסְתַּלַּקְתָּ מִן עֶלְמָא. וְהִסְתַּלַּקָה מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּבְמִיתָת מִרְיָם הִעֲלָתָה מ"ן לְמַלְכוּת כִּינֵן דְּאַסְתַּלַּקְתָּ מִרְיָם, אֶסְתַּלַּק הַחֹזֶר בָּאֵר, דְּהָוָה אֱוִיל עֲמָחוֹן דִּישְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא וְכִינֵן שֶׁהִסְתַּלַּקָה מִרְיָם הִסְתַּלַּקָה גַם הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאָה בָּאֵר, שֶׁהִיא בַּחֲנִית הַבָּאֵר שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ עִם יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר וְאֶסְתַּלַּק בִּידָא כְּכֹלָא וְהִסְתַּלַּקָה הַמַּלְכוּת בְּהַכֵּל גַם בְּמִרְיָם וְגַם בְּבָאֵר.

המלכות יצאה לגלות וכל הפרצופים נתמעט אורם

אֲמֵר רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב וְאֵתָה בֶן אָדָם שֶׁאֵין קִינָא עַל כְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, הִיא הַמַּלְכוּת בַּחֲנִית בְּתוּלָה שֶׁל זו"א הַנִּקְרָא יִשְׂרָאֵל וְכִי עָלָה בְּחֻדְהָא וְכִי עַל כְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל לְבִדָּה צִרִיךְ לִישָׁא קִינָה הִיָּה כְּשֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כָּל הַפְּרָצוּפִים נִתְמַעַט אֹרָם וְלֹא רַק לְכְתוּלַת יִשְׂרָאֵל. לֹא. אֱלֹא בְּגִין דְּכָלָא אַתְּבֵר בְּגִינָה וּמִשִּׁיב שֶׁאֵין אֵין לֹא לִקּוֹן אֱלֹא עֲלֶיהָ כִּי כָל מַה שְׁנִתְמַעַט כָּל הַפְּרָצוּפִים הוּא מִחֻמָּתָהּ. בְּגִינָה אַתְּבֵר יְמִינָא אַתְּבֵרָה, דְּהָוָה מְקַרֵּב לָהּ גְּבִי גּוֹפָא כִּי בְּשִׁבְלָה נִשְׁבֵּר אַחֲרֶיהָ זְרוּעַ הַיְמִין שֶׁהוּא בְּחֹסֶד שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֶת הַמַּלְכוּת לזו"א בְּסוּד וְיִמִּינוֹ תַּחְבִּקִי. וְגוֹפָא דְּאִיְהוּ שְׁמִשָּׁא, אַתְּחַשֵּׁד בְּגִינָה וְכֵן הַגּוֹף עֲצָמוֹ שֶׁהוּא בַּחֲנִית תְּפָאֶרֶת דו"א וּבַחֲנִית הַשְּׁמִשׁ גַם נַחֲשֵׁד מִחֻמָּתָהּ. וְדָא הוּא רִזָּא דְּכְתִיב וְהוּא סוּד הַכְּתוּב שֶׁהַמַּלְכוּת אוֹמֶרֶת לזו"א, (תְּהִלִּים ס) הוֹשִׁיעָה יְמִינִךָ וְעֲנִי תוֹשִׁיעַ אֶת יְמִינִךָ תַּחֲלִילָה וְהִיְוִי זְרוּעַ יְמִין שֶׁהוּא בַּחֲנִית הַחֹסֶד וְאִזְוִעֲנִי וּמַכְאֵן רִאשִׁי שְׁאֹר הַחֹסֶד נִתְמַעַט אֹרָה מִחֻמָּתָהּ וְכִשְׂרִיעָה לְחֹזֶר אֶל הַמַּלְכוּת יִתְרַבָּה אֹר הַחֹסֶד. גּוֹפָא (ס"א) בְּגִינָה דְּכְתִיב, (וְהַתְּפָאֶרֶת שֶׁהוּא הַגּוֹף הַחֲשֵׁךְ אֹרָה כְּמוֹ שְׁכַתּוּב וּבְפִשְׁעֵכֶם שׁוֹלַחָה אִימָכֶם וְאִח"כ כְּתוּב) (יִשְׁעִיָּה יג) הִשָּׁךְ הַשְּׁמִשׁ בְּצִאתוֹ וְכְתִיב) דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה ו) אֱלִבִּישׁ שְׂמִים קְדֻדּוֹת מְלִשׁוֹן חוֹשֵׁךְ, דְּהָא שְׁמִשָּׁא אַתְּחַשֵּׁד בְּגִינָה וּמַכְאֵן שֶׁהַשְּׁמִשׁ שֶׁהִיא בַּחֲנִית תְּפָאֶרֶת דו"א נַחֲשֵׁד אֹרָה בְּשִׁבְלִי שֶׁהַמַּלְכוּת יִצְאָה לְגָלוּת.

זוהר על הפרשה

וְאֵשֶׁתִּזְנוּן יש שמתרצים שנקברו במקומות שונים הואיל וראה הקב"ה שעתידיים ישראל באותם מקומות לחטא ולהסתכן בחטאם לכן טמן שם את אחד מאלו הצדיקים כדי שיגנו עליהם ועל ידי כן ינצלו.

כל אחד ואחד מהם מת במקום הראוי לו

אבל סוד הדבר הוא **כל חדר וחד מית כדקא חזי עלייהו** כל אחד ואחד מהם מת במקום הראוי לו כפי שרמוז בספירות. **מרים בקדש, בין צפון לדרום** מרים מרכבה למלכות ונסתלקה בקדש, שהוא שם של המלכות, העומדת בין צפון שהוא גבורה דו"א זרוע שמאלו, לדרום שהוא צד החסד דו"א זרוע ימינו. **אהרן לסטר ימינא** אהרן בהר ההר העומד בצד ימין של קדש כי כהן הוא בחדס. **משה כדקא חזי ליה** משה בהר נבו העומד במזרח שהוא קו האמצעי כנגד התפארת ששם שרשו של משה. **אחיד נהוא טורא לטורא דאהרן** אחוז הר הזה של משה בהר של אהרן כי ההר של אהרן הוא זרוע השמאל דו"א והוא אחוז בתפארת שהיא בחינת גופא, ו**כניש לקבורתא דמרים לגבי נהוא טורא** ואסף הקב"ה את קבורתה של מרים אצל ההר של משה בסוד התקרבות המלכות לתפארת, **אחיד לתרי סטרי** והתפארת אחוז לב' הצדדים דרום ומערב. **ועל דא אתקרי הר העברים** ולכן הר נבו נקרא הר העברים על שם שהוא מעבר לרבים, **דתרי סטרי טורא דמעבר** כי שני הצדדים הם של מעברים ומחילות, **ואחיד לסטרא דא ולסטרא דא** והמעברות אחוזות לצד זה שבדרום ולצד זה שבמערב ומערת משה רבנו פתוחה למערת המכפילה ונמצא שכולם מתחברים עם האבות.

בשעה שגזירה גזירה על ישראל הקב"ה קורא לצדיקים שיתפללו והקב"ה מרחם על ישראל

זכאה חולקיהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא. **ואף על גב דאינון באתר אחרא, בעלמא אחרא עלאה** ואע"פ שהם כבר בעולם אחר ובמקום אחר כי כבר נסתלקו לבית עולמם, **זכותהון קיימא בעלמא דא, לדדי דדין** וזכותם עומדת בעולם הזה לדורי דורות. **ובשעתא דישאל תייבין בתוכתא קמי קדשא בריך הוא, וגזירה אתגזר עלייהו** ובשעה שגזירה גזירה על עם ישראל והם שבים בתשובה והקב"ה רוצה לבטל את הגזירה, **ברין קארי קדשא בריך הוא לצדיקייא דקיימי קמיה לעילא ואודע לון** הקב"ה קורא לצדיקים העומדים לפניו למעלה ומודיע להם על הגזירה, **ואינון מבטלי הדינא גזירה, ותיניס קדשא בריך הוא עלייהו דישאל** והם מתפללים לפניו ומבטלים את הגזירה ומרחם הקב"ה על ישראל. **זכאין אינון צדיקייא, דעלייהו כתיב** אשריהם הצדיקים שעליהם נאמר (ישעיה נח) **ונחך יהיה תמיד וגו'.**

בכל יום פעמיים **ואסתים פוס מערתא ונחתו** אחר כך נסתם פי המערה וירדו משה ואלעזר מההר.

כל ישראל ראו שאהרן מת וכולם בכו מאחר שהיה אוהב שלום ורודף שלום

רבי יהודה אמר, פוס מערתא הוה פתיחא, דכל ישראל הוו חמאן לאהרן שכיב, ובוצינא דמנרתא דליק קמיה רבי יהודה אמר שפי המערה נשאר פתוח וכל ישראל ראו את אהרן מת ונר דולק לפניו, **וערסיה נפיק ועייל, ועננא חד קאים עליה** וכדי שיראו כולם כך היתה מיטתו נכנסת ויוצאת מהמערה וענן אחד היה עומד עליה בזכות ענן הקטורת שהיה אהרן מקטיר כל יום. **וכדין ידעו ישראל דהא אהרן מית וחמו דהא אסתלקו ענני כבוד** ואז ידעו כל ישראל שאהרן מת וראו שהסתלקו ענני הכבוד, **דהא הוא דכתיב** זהו שכתוב **וידאו כל העדה כי גיע אהרן וגו', והא אוקמוה** וכבר פירשה באופן אחר בגמרא (ר"ה ג.) שאין הכוונה שעם ישראל ראו אלא הם נתגלו ונראו כי נסתלקו ענני הכבוד שהיו מכסים עליהם. **ועל דא ככו לאהרן כל בית ישראל, גוברין ונשיון וטף, דהא רחמיא מקלהו הוה** ולכן בכו אותו כל בית ישראל גברים נשים וטף כי היה אוהב יותר מכולם כיון שהיה משכין שלום.

מדוע משה אהרן ומרים לא נקברו במקום אחד

רבי שמעון אמר יש לשאול, **הני תלתא אחין עלאין קדישין, אמאי לא אתקברו באתר חד, ושייפין אתבדרו** אלו שלשת האחים משה אהרן ומרים שהם כנגד המרכבה העליונה למה לא נקברו יחד במקום אחד כסדר הספירות חג"ת אלא אברהם נתפזרו ליקבר כל אחד במקום אחר **חד הכא** אהרן בהר ההר, **וחד הכא** משה על הר נבו, **וחד באתר אחרא ומרים בקדש. אלא אית דאמרי, באתר דכעאן ישראל לאסתכנא ביה, מית כל חד וחד, בגין לאננא עלייהו,**

מן גלותא ברחמי

מדוע עלו משה ואהרן להר לעיני כל העדה

ויעש משה כאשר צוה ה', ויעלו אל ההר לעיני כל העדה וגו'. (במדבר כ) **אמאי לעיני כל העדה** למה עלו לעיני כל העדה. **אלא, בגין דאהרן הוה רחמיא דעמא, יתיר מכלא** אלא לפי שהיה אהרן אוהב על כל העם יותר מכולם לפי שהיה אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומשכין שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, **ולא יימרון דהא אתגזיר על דא דמשה** ולכן עשה משה כן לעיני כל העדה שלא יאמרו שאירע לו כן על ידי משה עצמו אלא ידעו שזה על ידי ציווי של הקב"ה. **ומשה משיך לאהרן במלין, עד דסליקו לטורא ומשה רבנו משך את אהרן בדברים על שזכה למיתת נשיקה על ידי הקב"ה בעצמו עד שעלו להר, וכל ישראל הוו חמאן, כשעתא דאפשיט משה לבושי דאהרן, ואלביש לון לאלעזר** וכל ישראל ראו בשעה שהפשיט משה את בגדי אהרן מעליו והלבישם לאלעזר.

מדוע משה פשט את בגדי אהרן

מאי טעמא משה (נ"א ולא אהרן). ומה הטעם שמשו פשט את בגדי אהרן ולא אהרן עצמו **אלא משה אלבשינון לאהרן כד סליק לכהנא, דהא הוא דכתיב** אלא משה רבינו הלביש את אהרן כאשר עלה לכהונה כמו שכתוב **וילבש משה את אהרן את בגדיו, וכתיב** (ויקרא ח) **וילבש אותו את המעיל. השתא. משה אעדי מניה, מה דיהב ליה** עכשיו הסיר ממנו משה מה שנתן לו דהיינו המלבושים של הגוף. **וקדשא בריך הוא אעדי מניה, מה דיהב ליה** והקב"ה הסיר ממנו מה שנתן לו דהיינו את נשמתו. **ותרווייהו אפשיטו ליה לאהרן מכלא, ומשה אעדי לבר, וקדשא בריך הוא לגו** והקב"ה ומשה רבנו הפשיטו את אהרן מהכל משה לקח לו את הבגדים החיצוניים והקב"ה לקח לו את נשמתו שבפנים. **ועד דאעדי משה, קדשא בריך הוא לא אעדי, זכאה חולקא דמשה** ועד שמשו רבינו לא הסיר ממנו את בגדיו לא לקח לו הקב"ה את נשמתו, אשרי חלקו של משה רבנו שהקב"ה תלה בו את מיתת אהרן בהפשטת בגדיו.

הקב"ה התקין לאהרן מיטה ומנורת זהב

זכאה חולקיהון דצדיקייא, דקדשא בריך הוא כעי ביקריהון אשרי חלקם של הצדיקים שהקב"ה חפץ בכבודם. **אתקין קדשא בריך הוא לאהרן ערסא ומנרתא דדהבא דנהרא** התקין הקב"ה לאהרן מיטה ומנורת זהב מאירה, **ומדידה נטיל** ומנורה זו נטל אהרן משלו **מההוא מנרתא דהוה דליק בכל יומא תרי זמני** בשכר אותה המנורה שבבית המקדש שהיה מודליק

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בנידו שמואל** שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש**
ומה ששמעו מפי קודשם על רבותיהם זי"ע"א

שרפי קודש

רבי בן ציון אבא שאול זצוק"ל
ראש ישיבת "פורת יוסף" ובעל מחבר ספר "אור לציון"

על שבתות, ויותר מכך הבינו מה גדולה מעלת "זיכוי הרבים".

בהזדמנות אחרת, ניסו לגשת אליו באחד מימי החול, כשהיה סיום מסכת, וביקשו שאולי הרב יבא איתם כדי שיעשו עימו סיום יפה במירון. הרב הסכים. והתלמידים הביאו איתם שופרות וסדר סליחות. בהגיעם למירון אמר להם הרב, "את כל זה תשימו בצד, תגידו רק שני פרקי תהילים, ונעשה סיום מסכת, באנו כאן היום לעשות שמחה של מצוה לכבוד הסיום, זה לכשעצמו כמו אלף פעם תהילים". הוא ביקש מכולם לשבת בסעודה, רקד עם התלמידים, ואפילו קילף איתם תפוז"א, והכל בענווה גדולה.

'הריני מוחל וסולח'

סיפר מורנו הרב שליט"א, מה שאמר להם פעם חכם בן-ציון אבא-שאול זצ"ל בשיעור:

"אני רוצה להגיד לכם, שאתמול בלילה, פעם ראשונה בחיי שלא אמרתי לפני השינה 'הריני מוחל וסולח'. ולמה? כי היה יהודי אחד שציער אותי אתמול. אבל עכשיו אני רוצה להודיע לכם, שהתגברתי על הכל, ואני מוחל לו בלב שלם, בלב שלם אני מוחל, ולכן, עכשיו אני אומר 'הריני מוחל וסולח'. ומוסר רב יש ללמוד מכך שלא היה אצלו מושג שילך לישון ללא חשבון נפש וללא לחשוב איך היה היום, מה עשיתי, עם מי דיברתי, במי פגעתי.

ענוה גדולה מכולם

מו"ר רבי בן ציון אבא-שאול זצ"ל אהב מאוד את הגאון המקובל הצדיק רבי מאיר אבוחצירא זצוק"ל, ומידי פעם היה נוסע אליו. באחת מן הפעמים שנסע לאשדוד לבקר את 'בבא מאיר' זצ"ל, שאל אותו האדמו"ר כשנכנס, "מה שם כבודו?"

"בן ציון", הוא ענה.

"ומה כבודו עושה?" שאל 'בבא מאיר' זצ"ל.

ענה לו רבי בן ציון, "אברך אני ביישיבת 'פורת יוסף'."

"ומה אתם לומדים?" המשיך 'בבא מאיר' ושאל.

"בכתובות דף י"ח, ע"ב, 'העדים שאמרו כתב ידינו הוא זה וכו', "השיב רבי בן ציון.

נענה האדמו"ר ואמר, "הלומד לשמה, הגמרא במסכת כתובות אומרת עליו, 'בעצתך

ענוה ותורה במקום אחד

דבקונו של חכם בן ציון בעמל התורה הקדושה היתה לאין שיעור, מספר מורנו הרב שליט"א שהיה

אומר לתלמידיו "אם

אתם לומדים אצלי,

ובלילה אתם לא חולמים

את הקושיות והתירושים, ואת

לימוד הגמרא, סימן שלא

למדתם טוב. אם אתם

לומדים טוב, אתם

צריכים בלילה,

כשאתם ישנים,

לחלום מה

למדתם

ביום. כל זמן

שלא חלמתם

את הלימוד, סימן

שהראש שלכם אינו

ממש בסוגיא. אתם לא

נמצאים בפנים". כשאדם לומד, צריך

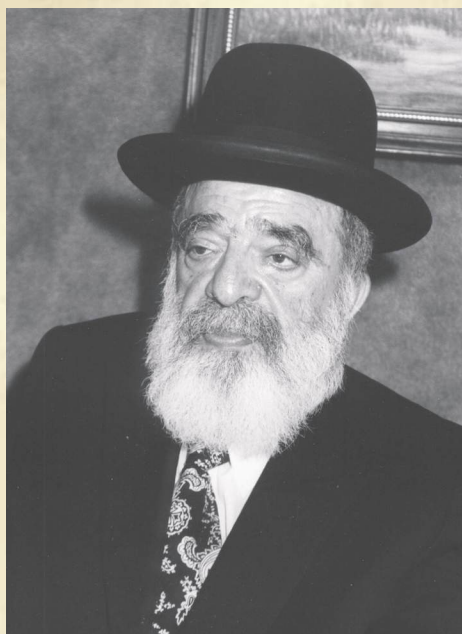
ללמוד טוב, ועל כל דבר צריך לעשות בחינה.

שיעור ששווה מיליונים

יום אחד, ניגשו אל מרן בן ציון אבא שאול זצ"ל תלמידיו ב"פורת יוסף", וסיפרו שהם עושים שבת במירון, וביקשו שהרב יצטרף אליהם לשבת. אמר להם הרב שאינו יכול, מאחר שיש לו שיעור קבוע בשבת בבית הכנסת "אוהל רחל" בשכונת הבוכרים בירושלים. שיעור זה החל הרב למסור מאז שמרן הרב עובדיה זצ"ל ירד להיות רב ראשי במצרים.

אמרו לו התלמידים, שיביאו ממלא מקום טוב, שימסור במקומו את השיעור. אמר להם הרב, "אגיד לכם משל למה הדבר דומה, אדם הרוויח מיליון דולר, והוא צריך לקבל אותם. האם הוא יאמר, 'אני מוותר... ושולח משהו במקומי שייקח את הכסף'?"

והוסיף ואמר, "האם ייתכן דבר כזה? אני מרוויח מיליון דולר בשיעור הזה. איך אתם רוצים שאוותר על זה ואשלח משהו אחר במקומי?" מכאן הבינו התלמידים, שיותר אין מה לדבר עם הרב

תנחני ואחר כבוד תיקחני" - ר"ת "כתבות".

ואז התחילו לפלפל בסוגיא הנ"ל, ובסוף הפלפול אמר מה שחידש הגאון ראש הישיבה, רבי עזרא עטייה זצ"ל. האדמו"ר נהנה מאוד מפלפולו של רבי בן ציון ומחידושו של רבי עזרא עטייה, ונפרדו לשלום. לימים, נסעו כמה אברכים מיישיבת "פורת יוסף" לבקר את האדמו"ר, וכשנכנסו אליו, שאל אותם מיהו האברך הרב בן ציון, ענו האברכים ואמרו, "הוא אינו אברך, אלא אחד המיוחד מראשי הישיבה".

'בבא מאיר' התפעל ביותר ממידת הענווה שלו, וכבר אמרו חז"ל (ע"ז כ: כ) ענוה גדולה מכולם.

ראש הישיבה רבי יהודה צדקה זצ"ל, היה אומר על רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל, שהוא ענוותן כהלל. כל הזמן ראשו בתורה ודבקות עצומה בה' יתברך, אך כלפי חוץ הוא מתחכם להראות שאינו אלא אדם רגיל שבשגרה.

לימוד לרפואתו.

בבוקר, אמר ר' חיים טודרוס תפלינסקי לחברים, "בואו וניסע לרבי מאיר אבוחצירא, ונדבר אתו על חכם בן ציון". מורנו הרב שליט"א הסכים לרעיון, הרב תפלינסקי דאג לאוטו גדול, אשר אמורים לשבת בו רק הוא ומורנו הרב שליט"א.

"בשביל מה הבאת אוטו גדול כמו אוטובוס?" שאלו מורנו הרב שליט"א.

"כדי שיהיה רושם גדול בשמיים!" ענה ר' חיים.

"אך זה עולה לך הרבה כסף..." העיר רבינו.

וכך, נסעו הם לרבי מאיר ביום שישי בבוקר

כאשר שמע שהנני מתעתד לפתוח כולל, ויהיו בידי כספי ציבור, אזי יבוא היצר עם ק"ן טעמים של הוראות

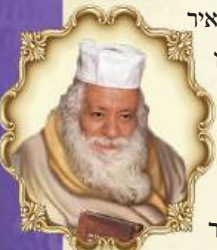

מוסר של ענוה

זכורני שפעם נסענו עם מרן חכם בן ציון לאתרא קדישא מירון, ונעמדתי נוכח ציונו הקדוש של הרשב"י והתפללתי בדביקות במשך שעה ארוכה. לאחר שסיימתי את תפילתי פנה אליי מרן חכם בן ציון ובפקחותו הרבה ודאגתו הכנה לתלמידיו, לחש לי באזני: "בניהו, עכשיו אתה מרגיש עצמך כמלאך ה' צבקות". "בסיעתא דשמיא הי"ת זיכני להבין את עומק כוונתו, ומוסר זה מלווני לאורך שנות חיי, גם כאשר בן אדם עושה פעולה טובה, אל לו להרגיש ביהרא ובריוחף מעל הקרקע". אדם צריך לדעת את מקומו, ואם לא כן תכנס בו חלילה מידת הגאווה שתפסיד אותו ואת כל הרכוש הרוחני אשר קנה...

ספק ספיקא של גזל

ידידי וחברי לספסל הלימודים בישיבה, רבי שלמה כהן שליט"א, זכה להקים תלמודי תורה לתשב"ר על פי הנחייתו של מרן חכם בן ציון זצוק"ל. הוא היה בא עם ההסעה ולקוח את חכם בן ציון מביתו אל הישיבה, וגם אני הייתי מצטרף בהמשך הדרך ועולה על אותה ההסעה. זכורני שבאחד הימים כאשר זיכני ה' יתברך לפתוח את הכולל החשוב של ישיבת המקובלים "נהר שלום", פנה אלי מרן חכם בן ציון ואמר לי "בניהו, אתה יודע ברוך ה' אני יכול להעיד על עצמי שמעולם לא גזלתי ולא גנבתי ואפילו בספק ספיקא של גזל". כששמעתי זאת תמהתי מאוד בליבי, הרי פשיטא ופשיטא ולא יעלה על הדעת שחכם קדוש כרבינו לא גזל אפילו בספק, ועוד תמהתי מדוע פנה דווקא אליי לומר לי כזאת? אולם לאחר זמן הבנתי את כוונתו,

עם רבי יוסף עדס ור' שלום שמואלי

אחרי הנץ. והגיעו בשעות הבוקר המוקדמות רבי מאיר היה באמצע לימוד 'שניים מקרא'. סיפר מורנו הרב שליט"א, שהוא מעולם בחיי לא שמע קריאה כזאת, עם חשק ושמחה, מילה במילה. והשניים ישבו וחיכו כשעה בחוץ, כדי לא להפריע לרב בקריאתו. כשסיים רבי מאיר את כל הפרשה, כולל ההפטרה, נכנסו השניים וסיפרו לו על חכם בן ציון.

כשנכנסו אל רבי מאיר, הוא אמר לרבנים, "תתפללו עלי, לא קראתי 'שניים מקרא'. בקושי פחותה על הגחלים...". אמר לו מורנו הרב שליט"א, "כבוד הרב, אף פעם לא שמעתי כזה 'שניים מקרא'...". הגיב רבי מאיר, 'לא, לא. היום לא קראתי... לא הרגשתי טוב...'. השיבו מורינו שליט"א מי יתן ונזכה אנחנו לקרוא במעט מן המעט ממה ששמענו קורא...

משם המשיכו הרבנים ונסעו גם אל ה"בא סאלי", וברוך השם, למרות תחזיות הרופאים, התאווש חכם בן ציון והרגיש טוב יותר.

כח הצדיקים

סיפר מורנו הרב שליט"א, שכשחכם בן ציון זצ"ל קיבל לפני ארבעים וחמש שנה אירוע מוחי, היה זה ביום חמישי. בערב, בליל שישי, וראש הישיבה ערך סדר

עם רבי שמואל יששכר סבו של יכלחט"א רבי בניהו

היכל מרן הבית יוסף

הלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

הלכות דש (וסחיטה תולדה דדש) סי' שכ

וכתב המשנ"ב (ס"ק יב) שבסחיטה דאורייתא יש להחמיר, [ורק אם הם חוץ לפיו ומוציא את המשקה אבל אם משימם לתוך פיו אין להחמיר], אבל שאר פירות שסחיטתם מדרבנן [כמבואר בראשונים ובשו"ע] אפשר להקל.

ויש שרוצים לומר שסחיטת תפוזים [ולכאורה ה"ה כל פירות הדר] הוא דאורייתא, כיון שכתוב בדברי הרשב"א שסחיטת זיתים וענבים הם איסור דאורייתא משום שרובם עומדים לסחיטה, וא"כ גם תפוזים כיון שרובם עומדים לסחיטה [כן מעלים תוצאות המועצת לפירות הדר שרוב התפוזים מיועדים לסחיטה] יהיה דינם שווה לזיתים וענבים וסחיטתם יהיה איסור דאורייתא, וכן לדעת הראשונים שכותבים שזיתים וענבים הם איסור דאורייתא משום שהדרך לסוחטם, א"כ גם תפוזים דרכן לסחיטה.

אמנם דעת רוב האחרונים שגם תפוזים סחיטתם רק מדרבנן, אמנם יש מקום גדול כמבואר לחוש שאיסורם מדאורייתא ולהחמיר בכך,

האם מותר לאכול את הפירות הדר ע"י כפית?

דעת הגרע"י ועוד אפשר לעשות כן ואין בזה משום סחיטה, אמנם דעת הגר"נ קרליץ שאין לעשות כן, ולכן המקל יש לו על מי שיסמוך והחמיר תבוא עליו ברכה [וכמבואר לעיל יש מקום גדול שצריך להחמיר כיון שהוא חשש דאורייתא.

האם מותר לסחוט פרי באופן שהמשקה שבו מפריעה לאכילה?

כגון שרוצה לסחוט מלפפון חמוץ ולהוציא ממנו את החומץ שבו כדי שיוכל לאכול או אם רוצה להוציא את כל המים המתוקים מהקומפוט וכדו',

כתבו האחרונים שמותר כיון שכל מטרת הסחיטה היא לא לצורך המשקה אלא לצורך הפרי.

הקדמה: ידוע שמלאכת דש זו הפרדה של הקליפה מהדבר שטמון בה, שהמלאכה בזמנא היתה שהיו משטחים את כל החיטים בשדה לאחר קצירה, ופרה שמחוברת למורג [כלומר קורת עץ מלאה במסמרים] עוברת על כל התבואה, וכך ע"י הדישה נפרדים כל החיטים מהשיבולים ומהמוץ [הקליפה], וכך החיטים ראויים לשימוש.

ולכן כל הפרדה של דבר טמון ושאינן דרך לעשות כך בביתו, [שא"כ הוא דרך אכילה ומותר], אלא הדרך לעשותם בשדה או במפעל נחשב דש, [ופירוש המילה דש זה לחיצה כלומר שע"י הלחיצה נפרדים המאכל מקליפתו].

ולכן גם כל סחיטת פירות כגון זיתים וענבים, שהוא מפריד את היין והשמן מהענבים והזיתים ע"י לחיצה, אסור משום תולדה דדש [והוא איסור דאורייתא].

וכן הפרדת שרביט של אפונים או הפרדת בוטנים מקליפתם הקשה, [ולא הקליפה האדומה הדקה] כיון שאין דרך לעשות כן בבית אלא הדרך לקנותם שהם כבר הופרדו יש בהם איסור דש, אבל שקדים אגוזים וכדו' כיון שהדרך להפריד בשעת אכילה מותר ובלבד שיהיה לאלתר.

וכן חליבה לדעת הרמב"ם (פ"ח מהלכות שבת ה"ז) [למרות שיש בראשונים תשע דעות משום מה אסור חליבה] הוא משום דש. [ולכאורה כן דעת השו"ע].

האם מותר להפריד את כל התמרים והענבים מהאשכול שלהם?

ונחלקו הפוסקים הם נחשב דש, ודעת המנוח"א (ח"ב עמ' קמו - קמז) שמותר כיון שכך דעת רוב הראשונים.

האם מותר למצוץ את הפרי ולהוציא ממנו את המשקה הבלוע בו?

דעת השו"ע [כן מוכח בדברי הב"י בס"י שכ] שמותר ואף בענבים שסחיטתם אסורה מדאורייתא כיון שהוא דרך אכילה אפשר להקל.

מעשה בירחורי

שאלת אקטואליות מבית הרין
בענייני חרשן משפט
בעריכת הר"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאברכי מוסדותינו

שאלה: מרים היא 'דולה' המלווה נשים בעת לידתן, כשלידתה את רחל בלידה הוציאה רחל מעליה את כל תכשיטיה ומסרה אותם בידה של מרים, לאחר איזה זמן של המתנה והסתבכות בלידה הריצו הרופאים את רחל לניתוח חירום, לאחר שילדה בשטו"מ והתאוששה מהניתוח נזכרה רחל בתכשיטיה והתקשרה למרים לבקשם, מרים טוענת שהניחה אותם על אדן החלון בחדר הלידה אך כשירדה רחל לקחת את תכשיטיה התברר לה שהם נגנבו. טוענת רחל כי על מרים לשלם לה על התכשיטים הואיל והיתה שומרת עליהם, לעומתה טוענת מרים שבכלל לא התכוונה לשמור לה על תכשיטיה ואין זה מתפקידה...

תשובה: מרים פטורה מלשלם על התכשיטים.

הנימוק: השו"ע בסימן (רצא ס"ב) פסק: מי שהיה מהלך בדרך וא"ל חבריו הולך עמך אלו המנעלים, ואמר לו הניחם כאן על החמור, והניחם שם ולא קבלם הנפקד בידו, אלא כמו שהניחם המפקיד על החמור כך הולכים, ולא קשרם, והלך לו מן הצד להסך רגליו והניח החמור על אם הדרך ונאבדו המנעלים, הוי שומר חנם והוא ליה פושע וחייב לשלם. והקשו האחרונים דזה לא כמו שפסק השו"ע בסעיף ה' דדוקא אם משך התחייב בשמירה והכא לא משך את המנעלים ואמאי חייב, וביאר הנתיבות דמה שחייב על המנעלים אינו משום דיני שמירה, אלא מדיני מזיק, כיון שהניח את המנעלים במקום שאינו משתמר ועלול להיגנב הרי הוא מזיק ממון חברו ולכן חייב, ולפי סברת הנתיבות כיון גם לטענת מרים שלא התכוונה לקבל עליה שמירה מ"מ כיון שהניחה את התכשיטים במקום העלול להיגנב הרי כמזיק וחייבת לשלם. אך למעשה נראה שיש לפטור אותה כיון שאינה אלא כגרמא בעלמא, שהרי בשעה שהניחה את התכשיטים על אדן החלון לא היו עלולים להיגנב, כיון שהם עדין בחדר, ורק אחר כך כשהלכו נשארו החפצים שם בלא השגחה, וכיון שעשתה זאת בלא כוונה להזיק, הו"ל גרמא באינו מתכוון ופטורה.

לזכרון עולם בהיכל ה'

רות
בת שרה

מרדכי
בן חביבה

גבריאל
בן מסעודה

ר' שלום אחרון
בן רחל

איגרת ל בני הנעורים

"חשבוננו של עולם"

"על כן יאמרו המושלים בואו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון" (במדבר כא, כו).

פשוטו של מקרא עוסק במלחמת סיחון נגד מואב, שלא היה יכול סיחון לכבוש את עיר חשבון ממלך מואב, לכן הלך ושכר את בלעם לקללו. "תבנה ותכונן עיר סיחון", שתהיה חשבון שייכת לסיחון.

לעומת זה בגמרא (בבא בתרא עח:) דרשו אחרת, אמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יוחנן מאי דכתיב "על כן יאמרו המושלים", המושלים אלו המושלים ביצרים. "בואו חשבון" בואו, ונחשב חשבוננו של עולם, הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה. "תבנה ותכונן", אם אתה עושה כן תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא.

ואומר הרב אור ההר דיש לומר שיש קשר בין הפשט לדרש - כמו שבמלחמה פיזית על ידי תחבולות וטכסיסים אפשר להביס את האויב הגשמי, כך גם במלחמת המצוות אפשר לנצח ולהביס את היצר הרע האויב הרוחני.

אומרת הגמרא "חשבוננו של עולם" - החשבון לא רק לעצמו, אלא גם לעולם כולו, שהוא וכל העולם תלויים בחשבוננו. כדאיתא בקידושין (מ:): העולם כולו, כל הכלל והפרט שקול חציו מצוות וחציו עבירות, לכן אם עשה מצוה אחת הכריע את עצמו ואת העולם כולו לכף זכות, ואם עבירה ח"ו, ההפך. כל היקום והנצח תלוי בחשבון המצוות, ואלו הם המושלים שעליהם העולם עומד, להיות מושל ביצרו או שיצרו מושל בו.

הרשב"ץ פירש כגון אותו חסיד שטייל בשדהו בשבת וראה פירצה בגדר, וחשב בליבו לאחר השבת לגדור אותה, ולבסוף נמנע ולא גדר אותה מפני שהרהר על מלאכה זו בשבת, ואסור הוא לחשוב על מעשה חול בשבת. וזכה אותו חסיד וגדל באותו פירצה במקום גדר "צלף אחד", עץ מיוחד ששלוש מיני פירות גדלים בו, והיה מתפרנס ממנו הוא ואנשי ביתו כל ימיו (שבת קנ:). ומבואר בשם עמק המלך, שהחסיד הזה היה גלגול של צלפחד שהוא המקושש שנענש ונהרג על חילול שבת במדבר, ובא בגלגול לתקן עוון חילול שבת, אף שהיתה כוונתו לשם שמים כמו שכתב התוספות (בבא בתרא קיט:): בשם המדרש, ובשביל שחשב בהרהור בלבד בשבת לגדור הפירצה ונמנע מלבנותה מטעם חסידותו בזה נתקן עונו ונמחל לו, ולכן עלה באותו פירצה דוקא עץ שנקרא "צלף - חד" (לרמוז את שמו), והתפרנס ממנה כל חייו, - זהו חשבוננו של עולם אשרי המושל בזה.

לא לעולם הזה, כי הכל דימיון, היצר הרע נמשל למי שרץ באמצע השוק וידו קמוצה וצועק ומכריז "מצאתי, מצאתי" וכל אחד חושב שאצלו נמצאת אבדתו, לכן כולם רודפים אחריו כדי שיתן להם את אבדתם, ולבסוף כשתופסים אותו בסוף השוק הוא פותח את ידו נמצא שאין בה כלום. כל אדם איבד משהו בחיים וחושב שאם ימצא את אבדתו יגיע לשלוותו ולכאורה לא יחסר לו יותר כלום בחייו וירגיש מושלם, וכך עוסק כל ימיו להשיג שלמותו ולא משיג, והכל דימיון, תעתועי היצר הרע. (העולם הזה דומה לאופק, כל פעם שמגיעים לאותה נקודה של אופק שבה השמים והארץ נושקים זה לזה נמצא אופק חדש).

ולעומת זה בעשיית המצוה השכר הוא גם בעולם הזה, מפני שאדם ההולך עם מצוה זוכה לסיעתא דשמיא, המצוה שומרת עליו בכל דרכיו, כי המצוה מגנא ומצלה. עבודת המידות נותנת לאדם שלוה בהלך חייו, אינו חי בתחרות שאינה פוסקת, מתגבר על הקנאה והתאוה, חיי יום יום בידעה ברורה שאינו מת ובכל מעשיו טמון נצח ותכלית ממשית ולא רק מעשים רגועים של הבל וריק שנעלמים כעלה נידף.

כמה ערך יש למצוה אפילו שנראת לכאורה קלה - איתא בסוטה (מו:): תניא רבי מאיר אומר כופין ללוויה, כלומר שהבית דין כופה את מי שאינו רוצה ללוות את חברו בצאתו מן העיר לעשות כן, מפני ששכר מצוות הלוויה אין לה שיעור שנאמר (שופטים א, כד) בכיבוש ארץ ישראל, כשבאו שבט אפרים לכבוש את העיר בית אל, לא מצאו את הכניסה לעיר כי מבואה היה נסתר, "ויראו השומרים איש יוצא מן העיר, ויאמרו לו הראנו נא את מבוא העיר, ועשינו עמך חסד", וכתוב "ויראם את מבוא העיר". ומה היה החסד שעשו עימו, שכל אנשי העיר נהגו בחרב ואילו אותו איש ומשפחתו שילחו לחופשי בלי פגע. והגמרא מוסיפה ומתארת את השכר העצום שקיבל אותו האיש, נאמר (שם) "וילך האיש ארץ החיתים ויבן עיר ויקרא שמה לזו הוא שמה עד היום הזה". תניא היא העיר לזו שצובעים בה תכלת לציציות ולבגדי כוהנים, היא העיר שבא סנחריב ולא בילבלה (שסנחריב הצליח להגלות ולבלבל את העולם כולו חוץ ממנה), היא העיר שנבוכדנצר לא החריבה, ואף מלאך המוות אין לו רשות לעבור בא. אלא זקנים שבה בזמן שדעתן קצה עליהן מן החיים ומבקשים למוות יוצאים חוץ לחומה של העיר והם מתים", ומסכמת הגמרא והלא דברים קל וחומר ומה כנעני זה שאפילו לא דיבר בפיו ואפילו לא הלך ברגליו, אלא רק הראה את מבוא העיר ובכל זאת גרם הצלה לו ולזרעו עד סוף כל הדורות, אם כן מי שעושה לאורחו לויה ברגליו על אחת כמה וכמה שיזכה לשכר ללא שיעור.

שנו באבות (ב, א) "והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות. והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד שכרה". מקשה בעל ההפלאה רבי פינחס הלוי הורוויץ זצ"ל בהקדמה לחידושי הש"ס, אם "אין אתה יודע מתן שכרן של מצוות" כיצד יוכל האדם לקיים "והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה"? ותרץ על פי המובא בגמרא (חולין פז). מעשה באחד ששחט וקדם חברו וכיסה את הדם, דהיינו שחטף מימנו את מצוות כיסוי הדם, חייבו רבן גמליאל לשלם עשרה זהובים.

ולכאורה תמוה מהיכן לרבן גמליאל ערך וסכום זה של עשרה זהובים לתשלום עבור חטיפת מצוה? אלא שרבן גמליאל לא ידע, אלא נקב סתם סכום בעלמא, ובזה ביקש לבדוק מה הערך ועד כמה שווה המצווה בעיניו של אותו איש, ומשהסכים ברצון לקבל את הסכום הנ"ל התברר שאכן עשרה זהובים זוהי שוויה של מצוות כיסוי הדם בעיניו. עם זאת ברור מאילו שאילו לא היה מתרצה בעשרה זהובים היה מחייב את חוטף המצוה לשלם ככל אשר ישית עליו בעל המצוה, כפי שחושב ששווה בעיניו.

מזר רבינו פולטי שהיה גבאי ישיבת פורת יוסף מספר שבעודו שהיה בתורקיה היה לו בית חרושת לבגדים, יום אחד נכנס אליו קצין גבוה מהצבא התורקי שהיה אחראי על מלבושי הצבא ורצה לרכוש ממנו עשרת אלפים חליפות לצבא, והיתה השעה דחוקה למנחה, ביקש ממנו שיידחה את המקח הזה לעוד חצי שעה כדי שישפיק ללכת לבית הכנסת להתפלל מנחה, סירב הקצין לבקשתו ולא רצה להמתין ומיד הלך וקנה מאיש אחר שהיה לו בית חרושת לבגדים, וכשחזר מר פולטי מבית הכנסת חישב ומצא שהפסיד שלושים אלף זהובים מביטול העסקה בשביל תפילת מנחה והיה שמח ונתן תודה לשם על שעמד בניסיון, לא עבר זמן רב ונזכר הקצין שהסחורה שקנה אצל האיש האחר לא היתה ראויה לצבא וחזר אליו וקנה ממנו את כל החליפות לצבא והרוויח כפליים מן הרווח הראשון.

כשבאים לעשות חשבוננו של עולם צריך לדעת שהעבירה לא משתלמת כלל לא לעולם הבא ואפילו

ואלה יעמדו על הברכה

שילה בן נטלי חיה

איל בן יסמין

ורד בת יסמין

אליהו בן סאלמה

טל בן מדי

גיל בן אסנת

עידו בן רחל

ניב בן משה

מרדכי בן נטלי חיה

03-5520004

לתרומות והנצחות

אורי בן ציפורה

מאיר בן מדי

ימיהו בן ויקטוריה

פריטים טמונים - פרשת חוקת

חפשו בין מי באר מרים ונופי המדבר את סמלי הפרשה המסתתרים!

הפריטים שעליכם לחפש:

1. פרה אדומה - מצוות פרה האדומה.
2. אפר - אפר הפרה.
3. ענף אזוב - לטהרה.
4. באר מרים - מקור המים.
5. סלע - מי מריבה.
6. מטה - מטה משה.
7. מים חיים - הנס במדבר.
8. דקל - בנווה המדבר.
9. אוהלים - מחנה ישראל.
10. כד חרס - שאיבת מים.
11. גמל - מסעות במדבר.
12. כבשה - מקנה ישראל.
13. בגדי כהונה - בגדי אהרן.
14. נחש - נחשי השרף.
15. נחש נחושת - לרפואה.

האם תצליחו לגלות את כולם?

בהצלחה!

מצא את ההבדלים

"ויצאו מים" - מצאו 15 הבדלים בין התמונות, בהצלחה!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

פרה אדומה

דברי תורה

דרך אודו של הרשב"י

בזוהר הקדוש

עניין פרה אדומה

שלו, ומבטל את כל אישיותו כלפי בוראו, ומבין שאין הוא כלום בעולם אלא הכל בשליטת ה' ית, ומבין שאין האדם קובע כלל ועיקר בשום דבר, אזי הוא זוכה ליותר ויותר אור עליון מאת הבורא יתברך שמו, כי הגאווה והעצמיות היא שורש כל העוונות והחטאים, והיא מקור הרצונות העצמיים והאנוכיות, כי לאחר שמסכים בדעתו שמגיע לו הנאות של עולם הזה הרי הוא שואף וחושק אליהם, וזה נקרא בלשון המשנה 'מתלמידיו של בלעם הרשע נפש רחבה' במקום 'נפש שפלה' של אברהם אבינו, יה"ר שנוכה להבין עומק העניין, וכמה כדאי הוא להיות מתלמידי אברהם אבינו.

וככל שיש לאדם שורש יותר גדול של גאווה, אם ירצה להתעלות בעבודת ה' יוצרך לקבל צערים וצמצומים ונסיונות לצורך נקיון והשפלת נפשו לטובתו האישית. ופעמים שה' מפיל את האדם בכדי ליכותו לשבור נפשו וגאווה, ועי"ז יכיר מקום עצמו שאינו צדיק ויבא בשפלות לפני מלך מלכי המלכים וגם לפני בריותיו. וכמוכן שאם לא יילחם להינצל מן הנפילות או שלא ירגיש שפלות על עוונותיו יפסיד את כל אשר לו.

ואומרים הצדיקים שלכן הכהן היה שוחט ושורף את הפרה מחוץ למקדש ומכוון כנגד פתח ההיכל, רמז שגם שאדם מרגיש שמרחיקים אותו צריך לדעת שיש את מקום הקודש, ולכן צריך להסתכל לכיוון בית המקדש, כפי שידוע שלכן יש את הגובה של פתח האולם, וזה מורה על הרצון של ההתקרבות ושל החיבור לה"ת וזה מסלק את הטומאה והמיתתה של חוסר החיבור לה"ת.

וכמו שאומרים שגם בעניין פרה אדומה, הרי היא כמו כל קרבן, שמרמז לבעלים שכל הצער והמיתתה שעוברת בהכמה היה צריך לבא על האדם, ואילו בזמן הזה שאין לנו בית המקדש ואין לנו שחיטת פרה אדומה ושרפתה ואפרה, הרי שהשרפה והשחיטה הם כנגד היסורים והנסיונות אשר באים על האדם בעולם הזה בין בפרנסה בין במניעות לדברים שבקדושה, וזו הבחינה של השחיטה של הפרה, וכאשר אדם יודע שהכל לטובתו הרי זה מעין עולם הבא כי כאשר מקבל באהבה הרי זה מוכיח שהוא מגלה יותר ויותר את ה"ת ומחזיר אליו בקשר אמין, לפי שדעתו שפילה עליו, והרי הוא מחובר לה"ת וזהו סימן לטהרתו, וכפי שאמר חז"ל כלים שבידתו זו היא טהרתו.

ועל כן אדם כזה מקבל בשמחה כל הנחמה של ה"ת, לפי שיש לו ביטחון שלם בה"ת והוא האדם השמח ביותר בעולם הזה, ויש לו בחינה של מעין עולם הבא.

וכל זה הוא מלבד רבים מסודותיה של הפרה אדומה ועניין שריפתה, ההופכת מן החי לדומם וכמבואר ברמב"ם (יסודי התורה פ"ד) שכל הארבע יסודות של אש רוח מים עפר נהפכים וחוזרים לשורשם וחוזר חלילה, ועניין הפ"ר דינים שרמוזים גם במילה 'א-פר' וגם ב'פר-ה' וגם ב'ע-פר' אלא שבאפר מקדים הא' לפי ובפרה הפ"ר מקדים לאות ה' ובעפר האות ע' מקדימה לפי ונאמרו בזה כמה רמזים כידוע ואכמ"ל ועיון עוד בדברי תלמידי הרשב"א בתורת המנחה (דרשה מא) ויה"ר שנוכה לרוח הטהרה שיערה ה"ת על עמו ועי"ז נוכח לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן

שהביאו רבותינו ומובא ג"כ בדברי האור החיים הק' (ריש פרשת חוקת) שהטעם שנאמר זאת חוקת התורה ולא נאמר זאת חוקת הטהרה, כמו שמצינו שנאמר זאת חוקת הפסח ולא נאמר שם זאת חוקת התורה, לפי שכאן הוא חוק של כלל התורה, לפי שרק בעם ישראל יש את טומאת מת (יעוין המח' וההלכה וברמב"ם פ"א מטומאת מת) לפי שחסרון נשמתם יוצר גריעות גדולה שמסמלת את רוח הטומאה, מאחר והם עמדו בהר סיני וקבלו את התורה ועל כן נקרא חוקת התורה.

וכל עניין המיתה שבאה לעולם לא באה אלא על ידי חטא אדם הראשון, והפרה האדומה היא הדרך לטהר את טומאה זו, וממילא גם היא הדרך לתקן את טומאת חטא אדה"ר, ועתה שאין לנו פרה אדומה ובית המקדש נמשך אור זה באופנים אחרים. וצריך לדעת כיצד מושכים טהרה מתוקן פרה אדומה שאין אותה בפועל בימינו?

ואמרו רבותינו שניתן למשוך טהרה זו על ידי גילוי אורו יתברך, וכפי שנתבאר שהטומאה זה ההסתרה של אור ה' השורה בעמו, וכאשר מגלים את ההסתרות ומאירים את אור ה' בקרבינו, וחיים עם ה' בכל פרט מחיי היום יום שלנו, אנחנו ממשכים עליו רוח טהרה, ובכח האמונה והחיבור לה"ת יש את תיקון כל המידות, שכפי שידוע עיקר מה שאדם מגיע לעולם הזה הוא לתקן את מידותיו על ידי מצוות התורה, שהתורה נעשית חלק ממנהו וככל שמסירים את ההסתרות של העולם הזה ומגלים ומשיבים אל הלב את הביטחון בה"ת בכל דגע ממש, אזי מתמלאים בקדושת ה' שקדושה זו מביאה לעולם ברכה ושמחה גדולה

נסעתי בתחילת השבוע עם נהג מונית יקר לחתונה של אחד מידידני, וסיפר לי אותו נהג מונית שהוא זוכה ללמוד בכל יום גמרא עם חברותא תלמיד חכם, וכמו כן משתדל לקיים את כל המצוות כפי שכתוב בשולחן ערוך, והסביר לי שכל זה בא בכח ששלח לו חבר שיעורים של אחד מחשובי הדרשנים בספר הקדוש חובת הלבבות שער הביטחון, ומיני אז נשתנו חיינו מן הקצה אל הקצה, שמקודם לכן היה במריבה מתמדת עם כל סובביו ואפילו עם בני משפחתו, ומעולם חמיו לא נתן לו דבר מחמת מריבותיו, וכן הלאה, ולאחר שהבין היטב שכל דבר בעולם הוא ממנו יתברך, נתמלא תמיד בשמחה ורוגע ושלווה הנפש, כפי שראוי לכל יהודי לחיות, ובס"ד הגיע אליו ברכה עצומה והחל לשמור שבת קודש ואף לקבוע עיתים לתורה, ויש לו יותר רווחים ממה שהיה קודם לכן, ואף חמיו קנה לו דירה מתנה, ועוד ועוד, וכמוכן שהוא לא ציפה לקבל ממאן דהו דבר, כי שם כל בטחונו בה' לבד, רק שבכח זה שראו שבאמת אינו מצפה לאיזה דבר, וגם אין לו מריבות עם אדם והרי הוא מכיל את כל ענייני העולם הזה באמונה ובשלווה, כולם החלו לכבדו, וגם פרנסתו עלתה מן השמים לאין ערוך, וברור הדבר שכל מי שיחוש כן את ה"ת וישתדל בכל נפשו לשמור את דברי התורה ודאי שיתקיים בו הפסוק 'והיית אך למעלה' וה' ירבה ויגבול בשפע ויברכה עד עולם.

וככל שהאדם מבטל את המציאות של העצמות והישישות

לכל אחד מנשמות ישראל יש חלק בתיקון חטא אדם הראשון. המיתה ממשכה את אבי אבות הטומאה, לפי שבמת יש את ההסתרה הגדולה, והיינו חוסר השגחה וחיבור להשם יתברך. וחוסר חיבור זה הרי הוא הטומאה הגדולה, ואף שבכל דבר ואפילו בצומח ודומם יש חיות מאת השם יתברך, כפי שנאמר: 'ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך משתחוים'. וכפי שידוע שאפילו בדומם יש חיות תוססת, שבכל חלקיק וחלקיק של הדומם ישנם אלקטרונים אשר מסתובבים סביב הפרוטונים, וא"כ ניתן להפוך כל דומם לבלי מה, וכפי שברור שכל העולם אינו אלא מחיותו יתברך, ואם חלילה יוצר חור שחור (כח ששואב ומפיק את חלקיקי האטום) יכול הוא לבלוע את כל העולם כולו ראשו על כרעיו ועל קרבו, ומוסכם על כל בעלי הפיזיקה כי כל המציאות של כל כדור הארץ אינה מכילה חומר המכיל יותר מכדור קטן של משחק לדים.

(למי שטרם הבין את העניין נפרט: דהיינו המציאות של כל חלקיק אטום שיש בכל מוצר ומוצר היא רק אלקטרון שסובב, והוא הנותן את תחושת המציאות השלימה שיש בו, אולם רובו ככולו אינו אלא חלל ריק, ובכך בחיבור כלל חלקיקי האטום נוצר מציאות של שולחן העשוי מעץ או ברזל או אבן, וההפרש בין החומרים הוא אופן של ריבוי החלקיקים. וכפי שידוע שכל מוצר בעולם ניתן להופכו לזהב בפועל, אלא שלא עושים זאת במציאות לפי שהעלות של פרוק החלקיקים והפרדתם, תעלה יקר יותר מרכישת הזהב עצמו. וגם המים והנפט ושאר נוזלים עשויים מחלקיקי אטומים אשר קובעים את סוג המינרל וכו').

ונכון שגם אברי האדם לאחר מיתתו מציאותם קיימת רק בכח ה"ת, שהוא המחיה וממציא את הכל בכל רגע ורגע ואין עוד מלבדו כלל, אולם הנשמה של היהודי מלבד מה שנשפעת מאלוהים, היא בעצמה חלק של אלוה ממעל, לפי שנשמתם של ישראל חצובה מתחת כסא הכבוד, ואילו הדומם והצומח וכו' אין חיותם ישירה מעולם האצילות והבריאה, אלא מעולם היצירה והעשייה, ומהכח הנשפע בהם זה חסרון שאין כמוהו, והוא יתברך משפיע עליהם ולא בצורה ישירה. ואף שכל דבר שבעולם הוא רוחניות שהלכה והתגשמה יותר ויותר עד שלאחר כל ההשתלשלויות הגיעה למציאות הגשמית בזה העולם, מכל מקום אינו דומה לנשמת ישראל וכפי שנתבאר.

והנה הדבר ברור שכאשר אור ה' חונה על האדם מכה נשמתו, שהרי קודש בריך הוא ואוריותא ישראל חד הוא, אזי האדם הוא בטהרה, אולם לאחר מיתת שאין אור הנשמה המחובר ישירות לכסא הכבוד מחוברת עימו, ממילא הרי הוא אבי אבות הטומאה, לפי שמאחר וגוף האדם יש לו חשיבות יותר משאר דומם וצומח על כן כאשר הנשמה נישלת בהם זה חסרון שאין כמוהו, וכשיש חסרון רב כזה הרי זה מורה על רוח הטומאה, ואינו דומה לצומח או אפילו לגוי שנעקר ונתלש מחיותו.

וענין פרה אדומה אף שאין אדם יכול להגיע לסודה ועומקה, מ"מ כתבו רבותינו שיש בה סודות רבים, וגילו את חיצוניות חלק מן הסודות. ואחד מן הדברים

מראת הדת מבעמך סיום הדמב"ם

בהילולת הסבא קדישא רבי שלום שמואל'לי זצוק"ל

